EN MÜNASİB YILBAŞI HEDİYESİ
Bu senenin en güzel edebî eseri olan ve üç nefis tablo ile süslenen
VAHŞET
romanıdır. Fiatı 75 kuruştur.
BÜTÜN KİTABCILARDAN ARAYINIZ.
Toptan satış yeri:
Y. Ziya Balçık oğlu Cahid ve Ş. Kitabevi
İstanbul Çadırcılar Alipaşa han No. 22, 23

Cumhuriyet

18 inci yıl sayı: 6233

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı 24299 - 24290

Salı 23 Birincikânun 1941

Naime Halid'in eseri
HAYVANLAR ÂLEMİ
Çocuklar için en faydalı ve kitabdır. Yüzlerce sahife yazı, yüzlerce resim, birçok renkli tablolar. Cildli olanı kuruş.
Ahmed Halid Kitabevi

İDARE

Millî Şefimiz

Dün Alman Elçisi Von Papen'i kabul etti

Hariciye Vekili

Saat 11 de Çankayada yapılan mülâkatta hazır bulundu

Ankara 22 (a.a.) — Cumhur Reisi İsmet İnönü bugün saat 11 de Çankaya köşklerinde Almanya büyük elçisi Von Papen'i kabul buyurmuşlardır. Mülâkatta Hariciye Vekili Saracoğlu Şükrü hazır bulunmuştur.

Millî Şefin ziyafetleri

Ankara 22 (Telefonla) — Reisicumhur İsmet İnönü tarafından her yıl Büyük Millet Meclisi azası şerefine verilmekte olan akşam yemeklerine yarın başlanacaktır. İlk parti olarak elli kadar meb'usumuz yarın akşam için davet edilmiştir.

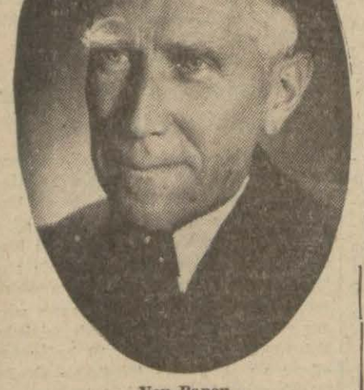

Von Papen

Kuvvet Muvazenesi

Henüz şark seferi açılmamış olduğu sıralarda Sinyor Mussolini yepyeni bir ihtilâl idealile mücehhez olduklarını zevkle tekrarladığı genc Mihver kuvvetlerini, yani İtalyan, Alman ve Japon nüfusları mecmuunu iki yüz elli milyon olarak ilân ederdi. O zaman Mihver karşısında filen harb halinde yalnız İngiltere vardı. Anavatanında 45 milyon kişisi bulunan ve dominyonlarile birlikte nüfusu yüz milyonu tutmıyan İngiltere. İmparatorluğile birlikte İngiltere dört yüz elli milyonluk bir nüfus temsil ederse de anlaşılan Sinyor Mussolini halis veya yarı kan İngilizler dışındaki nüfusu modern harbin muharib kütlesi olarak hesaba katmağa lüzum görmüyordu.

Şark seferi başlıyarak Sovyetler Demokrasi cephesine veya Demokrasi cephesi Sovyetlere katıldıktan ve Japon müdahalesile Amerika da harbe karıştıktan sonra bu karşılıklı vaziyet birdenbire değişti, ve şimdi de M. Çörçil:

— İnsanlık nüfusunun dörtte üçü bizimle birliktedir.

İfadesile sesini yükseltti. Bu hesabda biraz mubalâğa var gibi görünürse de nazari olarak yekûnda pek yanlışlık yoktur. İngiliz İmparatorluğu 450 milyon + Rusya takriben 180 milyon + Mutad olarak söylenegeldiği veçhile Çin 400 milyon + Birleşik Amerika 130 milyon + Şöyle böyle İngiliz ve Amerikan nüfuzu altındaki memleketler 40 milyon = Bir milyar iki yüz milyon. Bu rakam hakikaten bütün dünyadaki nüfusun dörtte üçüne yakındır. Ve eğer meseleler sade nüfus yekûnlarile hallolunmak lâzım gelse Demokrat - Komünist cephenin ezici üstünlüğü meydandadır.

Ancak ortada görülmekte ve görülecek olan iş, harb işidir, ve askerî kabiliyet kadar en ileri teknik vasıtalar da istiyen modern harb işi. Bu bakımdan milyarı geçen Demokrat - Komünist cepheden bir kalemde yarıdan çok fazla bir miktarı tenzil etmek lâzım gelir. 400

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

İngiliz - Amerikan tebliği

Honk - Kong'dan artık haber alınamıyor

Japonlar Filipin adalarına yeniden 100 bin kişi çıkardılar

Malezyadaki İngiliz kıt'aları takviye edildi

Londra 22 (a.a.) — Singapur radyosu Hong-Kong'dan hiçbir haber alınmadığını, fakat garnizonun mukavemete devam ettiğini gösteren emareler olduğunu bildirmektedir.

Hong-Kong valisi müdafaaya devam edecek

Nevyork 22 (a.a.) — İngiliz kuvvetlerinin Hong-Kong'u müdafaa için çarpışmağa devam ettikleri, Hong-Kongdan haber verilmektedir. Müstemleke valisi Sir Mark Young, radyo ile neşrettiği bir mesajda esir edilinciye kadar vazifesi başında kalacağını bildirmiştir.

Japonlar Luzon'a 100 bin kişi daha getirdiler

Vaşington 22 (a.a.) — Harbiye Nazırlığı tebliğinde bildiriliyor: Manilla'nın 240 kilometre şimalinde Dingayen körfezi etrafında muharebeler cereyan etmekte ve burada Japonlar, karaya asker çıkarmak teşebbüslerinde bulunmaktadırlar. Deniz ve hava vasıtaları tarafından kuvvetle himaye edilen takriben 80 tane asker nakliye gemisinden mürekkeb bir filotillâ, 80 ilâ 100,000 askeri hamil olduğu halde Luzon adasının garb sahili açığında birdenbire ortaya çıkmıştır. Her biri 150 kişi taşıyan bir çok mavna Agoo yakınlarına asker çıkarmağa teşebbüs etmiş ve Ligayen körfezine girmiştir.

Birkaç birlik karaya çıkmağa mu -

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Amerikanın iki Okyanus filosuna Başkumandan tayin edilen Amiral King

Japon harb tebliği

Hong - Kong'a filen hâkim bulunuyoruz

Şimdiye kadar 5 denizaltı, 72 tayyare kaybettik

Tokyo 22 (a.a.) — Kowloon'dan bildiriyor:

Japonlar Hong-kong'un stratejik noktalarını ellerine geçirmişlerdir. Sokak muharebeleri devam etmektedir. Şehir bilfiil Japonların elindedir. Bununla beraber başkumandanlık belki sivil halkı korumak için harekâtın ağırlaştırılmasına karar verecektir.

Hong-Kong sahillerinde demirli bulunan İngiliz harb gemileri tamamile çember içine alınmışlardır. Bunlar tedricen tahrib edilmektedir. Japon tayyareleri iki mayın tarama gemisini bombardıman etmişlerdir.

(Arkası Sa. 3, sütun 3 te)

İran Başvekili Fürûği Han

İran - Rusya ve İngiltere ittifakı

Tasdik için Meclise verildi

Müttefikler İran istiklâlini tanıyacaklar, fakat işgal devam edecek

Ankara 22 (Radyo gazetesi) — İngiltere, Ortaşarktaki vaziyetini takviye etmek üzere İranla bir ittifak akdetmiştir. İran hükûmeti, İngiltere, Rusya ve İran arasında akdedilen ittifakı meclise vererek tasdikını istemiştir. Hariciye Nazırı Süheyl bu münasebetle bir nutuk irad ederek hükûmetin tahmini hilâfına olarak harbin İrana da sirayet ettiğini beyan ederek, ittifakın tasdikını meclisten istemiştir.

(Arkası sahife 3, sütun 1 de)

«Tass» ın garib bir haberi!

Bugünlerde bir Türk vapuru batırılacak

İçinden Alman ajanları çıkacak, gemiyi batıran denizaltının mürettebatı ise Sovyet işaretlerini taşıyacakmış

Münasebatımızı bozmak üzere Almanların verdiği gizli emir bu imiş

Moskova 22 (a.a.) — Tass ajansı bildiriyor:

İzvestia diyor ki: «İtimad edilir haberlere göre önümüzdeki günlerde bir üçüncü Türk ticaret vapuru, milliyeti bilinmiyen bir denizaltı tarafından batırılacak ve bu vapurun tayfası kurtulacaktır. Çünkü içinde bir kaç Alman ajanı bulunacak ve şahid olarak kullanılacaktır. Denizaltının mürettebatı ise Sovyet işaretlerini taşıyacaktır. Tâ ki sonradan bu alçaklık Sovyetler Birliğine yükletilebilsin. İşte Almanların verdikleri gizli emir budur. Alman ajanları bu Türk gemisinin de torpillenmesi üzerine Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki münasebetlerin fenalaşacağını umuyorlar.»

ROOSEVELT

Müttefiklerin Başkumandanı oluyormuş

Nevyork 22 (a.a.) — Gazeteler Ruzvelt'in müttefikler başkumandanlığına tayini fikrini daha ziyade şiddetle ileri sürüyorlar.

Müttefiklerle müşavere

Vaşington 22 (a.a.) — Mihvere karşı harb halinde bulunan memleketler arasında bir hareket birliği vücude getirmek üzere Ruzvelt'in ihzari teşebbüslere

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

1941 yılı bütçesi

Tahsilât fazlasile kapanacağı anlaşıldı

Ankara 22 (Telefonla) — İçinde bulunduğumuz mali yıl bütçesinin tahsilât fazlasile kapanacağı anlaşılmaktadır. Mali yılın ilk altı ay nihayeti tahsilât rakamları, tahsilâtın bu müddet zarfında varidat tahminini 17 milyon 900 küsur bin lira geştiğini göstermiştir. Martın birinde Meclise verilecek olan 1942 mali yılı bütçesi için Vekâletlerde hazırlıklar bitmek üzeredir. Masraflara aid rakamlar bugünlerde alınacağından, Maliye Vekâleti kânunusani başından itibaren bütçenin varidat kısmı üzerinde hazırlıklara başlıyacaktır.

Devlet iktısadi teşekküllerinin yıllık faaliyetleri bilânçosu

Ankara 22 (Telefonla) — Sermayelerinin tamamı devlet tarafından verilen iktısadi teşekküllerin umumi heyeti geçen ayın 27 sinde toplanmış ve bu müesseselerin bünyelerinde tetkiklerde bulunmak üzere encümenlere ayrılmıştı. Encümenler çalışmalarını bitirdiklerinden, umumî heyet bu günden itibaren toplantılarına

(Arkası sahife 3, sütun 7 de)

Başkumandan Hitler'in ilk faaliyeti

Görülmemiş nisbette asker toplandığı Berlinde resmen bildiriliyor

Berlin 22 (a.a.) — Hitler'in şimdiye kadar görülmemiş nispette büyük askeri kuvvetler toplamasını temin maksadile ordu başkumandanlığını ele aldığı ve bu itibarla muharebenin kat'î safhasına yaklaşmakta olduğu Berlinde resmen söylenmektedir.

Stokholmde tahminler

Stokholm 22 (a.a.) — Ofi: Mareşal von Brauchitasch'in, kara orduları kadro-

(Arkası Sa. 3, sütun 3 te)

Şark cephesinde harekât

Rusların ileri harekâtı

Kuvvetli Alman müdafaasile karşılaşıyor

Sovyet kıt'alarının 100 köyü istirdad ettikleri bildiriliyor

Berlin 22 (a.a.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinin merkez kesiminde, kıt'alarımızın inadla mukavemeti neticesinde Sovytelerin müteaddid hücumları akim kalmıştır. Hava kuvvetleri, süşmanın sahra mevzilerine, zırhlı tank topluluklarına, araba kafilelerine ve demiryollarına yaptığı müteaddid hücumlarla, ordunun şiddetli çarpışmalarına yardım etmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 22 (a.a.) — Sovyet umumî karargâhının 22 ilkkânun sabah tebliği: 21/22 ilkkânun gecesi, kıt'alarımız, düşmanla bütün cephelerde çarpışmışlardır.

Anudane muharebeler

Moskova 22 (a.a.) — Resmî Tass ajan-

(Arkası Sa. 3, sütun 5 te)

Askerî vaziyet

Hitlerin kumandayı ele almasından sonra

Tahmin olunabilir ki Hitler, orduyu kışlık mevzilere çekmekten başka, daha cür'etli ve mes'uliyetli hareketlere karar vermiştir, veya vermek üzeredir

Yazan: Emekli General
H. Emir Erkilet

Alman orduları Başkumandanı Hitlerin, umumi karargâhta, sabık Başkumandanı Mareşal Von Brauchisch'le beraber alınmış resimlerinden

(Yazısı 2 nci sahifede)

İzmir Çocuk hastanesi

Yakınşarkın en mükemmel sıhhat müessesesi ilkbaharda faaliyete geçiyor

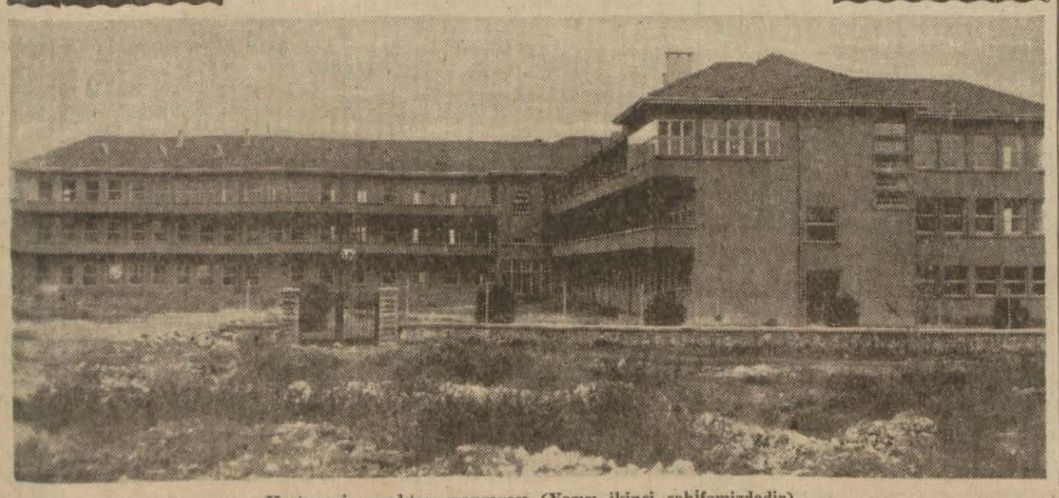

Hastanenin uzaktan manzarası (Yazısı ikinci sahifemizdedir)

Başvekilimizin Ankaraya avdeti

Başvekil Dr. Refik Saydamın Mersinden Ankaraya döndüğünü ve karşılandığını yazmıştık. Resmimiz kendisini karşılayıcıları arasında ve Mareşal Fevzi Çakmağın elini sıkarken göstermektedir.

İzmir mektupları

Dr. Behçet Salih Uz Çocuk hastanesi

Yakınşarkın en mükemmel sıhhat müessesesi ilkbaharda faaliyete geçiyor

İzmir: 20 kânunuevvel — İzmir Belediyesinin son senelerde başlayıp bugün, zamanın malûm olan, bin bir çeşid müşkülüne rağmen bitirmeğe çalıştığı büyük bir iş var: Çocuk hastanesi. Bitirmeğe çalıştığı dedim, fakat hakikatte iş hemen hemen bitmiştir. Binanın inşaatı müteallik ikmal olunacak bir tarafı yok; yalnız içinde elektrik, su vesaire gibi tesisatın tamamlanmasına çalışılıyor. Yani şimdi Kültürpark civarından geçenler, güneşin altında geniş pencereleri, geniş balkonlarile pırıl pırıl parlıyarak gönle ferahlık veren yepyeni ve muazzam bir binaya takdir ve memnuniyet dolu gözlerle bakıyorlar.

Böyle bir hastane fikrini, zaten kendisi maruf bir çocuk hastalıkları mütehassısımız olan, Dr. Behçet Uz düşünmüş ve binanın plânları gene kendisinin verdiği direktiflere göre en yeni Avrupa hastaneleri örnek alınarak yapılmıştır. Fennin son terakkilerinde, en tehlikeli hastalıklardan en ehemmiyetsizlerine kadar, çocuk bakımının her türlü ihtiyacları tamamile gözönünde tutulmuştur.

İzmir Çocuk Hastanesi, yalnız İzmir ve civarının değil, bütün Ege bölgesinin en mühim bir eksiğini mükemmelen dolduracak büyüklüktedir. Nazari olarak hastane 150-200 yatak için hazırlanmaktadır. Fakat bu binayı gezdikten sonra bunun ihtiyac ve zaruret halinde 350-400 yatağı dahi rahat rahat istiab edebileceği kanaatini edindim. Çünkü iş, çok yerinde bir isabetle, hayli geniş tutulmuştur. Şimdi iki kişilik diye ayrılan odalarda üç dört çocuğun ve üç kişi için ayrılan odalarda da dört beş çocuğun barınıp tedavi görmesi kolayca kabil olacağından başka hastabakıcılara vesaireye tahsisi düşünülen odalardan dahi çocuklar için icabında pekâlâ istifade edilebilecektir.

Nüfusumuzun azlığını ve memlekette çocuk ölümleri yüzdesinin yüksekliğini hep biliyoruz. Denebilir ki, vatanımızın temellerinden biri belki en büyüğü olan, bu muazzam dava önünde bir türlü esaslı tedbirler alıp, plânlı ve programlı bir çocuk siyaseti yapamadık. «Çocukları Koruma Kurumumuz» gerçi elinden geldiği kadar çalışıyor ve imkânları nispetinde eksikleri doldurmağa gayret ediyor. Fakat boşluğun azameti karşısında biz bunu kâfi bulamıyoruz. Ve işte hâlâ çocuklarımız, büyük ekseriyetile boş yere, lüzumsuz yere, ölüp gidiyorlar. İstanbulda bir çocuk doktoru dostumuz, bize kendi yaptığı bir istatistiği ve neticesini şöyle anlatmıştı: Her ailede bir veya iki çocuk ölüyor.

Bu, elbette tamamile şahsî ve memlekete nispetle çok mahdud bir istatistiktir. Fakat maalesef hazin hakikatten pek de uzak olmadığını zannediyoruz. Haydi her ailede değil de her iki ailede her üç ailede bir çocuk ölüyor diyelim. Gene çok. Ve işin en tahammül olunmaz tarafı ölenlerin -gene bir doktor arkadaşın kanaati- en aşağı % 80 ninin basit bir tedavi ve bakımla kurtulup hayata kavuşacağı meselesidir.

İhtimal bu düşüncelerle Dr. Behçet Uz, İzmir Belediye Reisi iken bütçeden 500 bin lirayı gözden çıkarmış ve bütün Ege bölgesinin derdine deva olacak bu büyük ve güzel eseri vücude getirmiştir. Hastane zannederim bütün Balkanların ve Yakınşarkın en mükemmel müessesesi olmağa namzeddir. En ince teferruata kadar herşey düşünülmüştür: Yerinden kımıldanmayacak yahud kımıldanması memnu hastaların küçük arabalarla kendi kendilerine güneşli balkonlara çıkma imkânlarına ve nakahet devrindeki çocukların oyun salonlarına kadar.

İzmir Belediyesi yerinde bir kadirşinaslıkla bu hastaneye «Dr. Behçet Salih Uz çocuk hastanesi» ismini koymağa karar vermiştir. Hastane, bir kısmı paralı bir kısmı parasız olarak, iki esaslı kısma ayrılacaktır. Bahçesi çok geniş olduğu için ileride ihtiyaca göre binaya yeniden ilâveler yapılmak ihtimalleri derpiş edilmiştir Burada bir de doğum evi inşası düşünülüyor.

Muntazam çalışılırsa önümüzdeki bahara Ege çocuklarının sıhhatleri artık olur olmaz tehlikelerden kurtarılmış bulunacaktır. Bizce şimdi bütün mesele kasabalarda, köylerde geniş propagandalarla her aileye hasta çocuğunu buraya getirip yatırması fikrini yaymaktadır. Behçet Uz'un güzel eserinden tam istifade için bu nokta en esaslı şarttır.

Kadri KANER

BÜTÜN SİNEMACILARA

SES Filmin Büyük Müjdesi

Geçen sene rekor kıran
ARABACININ KIZI — ANA İZTİRABİ — KORA TERRY
İlh.. gibi büyük filmleri getirtmiş olan

SES FİLM Müessesesi

Bu sene büyük yenilikler hazırlamaktadır. Bu sene şimdiye kadar çıkardığı
BALIKÇININ KARISİ — BİR ÖMÜR BÖYLE GEÇTİ — MUKADDES YALAN — NİÇEVO — KADIN SEVİNCE
filmlerinden sonra getirtmeğe muvaffak olduğu süper filmlerinden bazılarının isimlerini bildirmektedir:

BEL AMİ

GUY de MAUPASSANT'ın eseri
WİLLY FORST — İLSE WERNER — OLGA TCHECHOWA

KISMET

HEINRICH GEORGE — İLSE WERNER

MARİA İLONA

PAULA WESSELY

Daima Sen..,

Bu sene çevrilen en büyük müzikal film

BAHAR KONCASI

WİLLY FRİTSCH

KOMEDYACILAR (Muvakkat ismi)

HİLDE KRAHL — KATE DORSCH
KRALLA DANS — *MARİKA RÖKK*
KIRMIZI ORKİDE — *ANGELİKA*
OKYANUS ALEVLER İÇİNDE

ŞARK ve SES

Sinemalarında geçecek olan bu filmleri daha başkaları takib edecek ve SES FİLM ulaştığı zafer yolunda dev adımlarla ilerliyecektir.

Bayramda göreceğiniz şaheser

Şark saraylarının gözleri kamaştıran İHTİŞAMI.. ZEVK.. SAFAHAT.. KISKANÇLIK ve İHTİRASLARI.. Yüzlerce rakkase ve muganniyenin iştirak ettiği bayram âlemleri ve tarihin en kanlı ve en ihtiraslı aşk macerası

Harunurreşid'in GÖZDESİ

TÜRKÇE sözlü nüshası
Üstad SADEDDİN KAYNAK'ın şaheseri... Yeni ve nefis 8 şarkı ile
Türkiye Ses Kraliçesi
MÜZEYYEN SENAR
İPEK sinemasında

TÜRKÇE sözlü ve ARABCA şarkılı nüshası
Mısır Ses Kraliçesi meşhur
Şark yıldızı
ÜMMÜ GÜLSÜM
SARAY sinemasında

Bayramın birinci PAZARTESİ günü matinelerden itibaren
İZMİR ELHAMRA sinemasında

Son günlerden istifade ediniz. ELHAMRA Sineması 3 büyük film birden

CASUS
Fransızca
Lil Dagover - Teodor Loos

GENÇ ÂŞIKLAR
Türkçe
Claudette Colbert - Clark Gable

Şehir haberleri

Ekmek ihtiyacı tamamen karşılanacak

Karne usulünden maksad israfa mâni olmaktır

Evlerden toplanan nüfus fişlerinin tasnifi bitmiş, muayyen yaşlara göre tertib edilen listeler dün Ankaraya gönderilmiştir. Diğer taraftan karne usulüne aid hazırlıklara başlanmıştır. Hükûmet, tevzi şekline dair kararını yakında verecektir. Karar tebliğ edilir edilmez, hazırlıklar bitmiş olacağından, derhal tatbika başlanacaktır. Öğrendiğimize göre karne usulile ekmek istihlâki tahdid edilmiyecektir. Yalnız herkese ihtiyacı nisbetinde ekmek verilmek suretile istihlâk tanzim edilecek ve fırıncıların un kaçakçılığının önüne geçilecektir.

Dahiliye Vekili gitti

Şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Falk Öztrak dün sabah Vilâyete gelmiş; bir müddet Vali Lûtfi Kırdar ve Emniyet Müdürü Kâmranla görüşmüştür. Vekil, öğleden sonra Örfî İdare Komutanını ziyaret etmis ve akşam ekspresle Ankaraya dönmüştür.

Maaşlar cumaya veriliyor

Memur maaşlarının bayramdan evvel verilmesine dair karar dün Defterdarlığa tebliğ edilmiştir. Belediye de dahil olduğu halde bütün daireler, cuma günü maaş tediyesine başlıyacaklardır.

Bulgura nark kondu

Fiat Murakabe Komisyonu dün Vali muavini Ahmed Kınığın riyaseti altında toplanarak pirinç ve bulgur fiatları üzerinde meşgul olmuştur. Komisyon, Ticaret Vekâletinin nemli pirinç fiatları hakkında göndereceği malûmata intizaren pirinç narkı hakkında karar verilmesinin tehirini muvafık görmüştür. Bakkalların beyannamesini verdikleri pirinclerden perakende olarak halka satmaları kabul edilmiştir. Toptan satış memnudur. Komisyon bulgura 25 kuruş fiat koymuştur.

Bir gazete müvezzii tren altında parçalandı

Makinist Samlnin idaresindeki 43 numaralı banliyö treni Bakırköyünde Yenimahalleden hareket ettiği sırada seyyar gazete bayii 45 yaşlarında topal Mehmed, bir vagondan diğer vagona geçmek isterken ayağı kayarak vagonların altına düşmüş, başından ve omuzlarından aldığı yaraların tesirile derhal ölmüştür.

Standard oil kumpanyasının stokları memleketimize getiriliyor

Bundan bir müddet evvel memleketimize yeni gelecek petrol, benzin ve makine yağı için beraberinde Standard Oil Kumpanyasının Yakınşark Umumî Müdürü olduğu halde Mısıra giden Petrol Ofisi Umum Müdürü Talha Sabuncu Standard'ın umumî müdürile Ankaraya gelmiştir. Öğrendiğimize göre, Standard Oil Kumpanyasının İskenderiyede bulunan Yakınşark merkez ve büyük tesisatile stoklarının mühim bir kısmının memleketimize getirilmesi takarrür etmiştir.

Hayırlı evlâd buna derler!

Edirnekapı civarında oturan Mehmed adında bir genc, evde kimse yokken annesi Ayşenin üzerine hücum ederek elini ayağını bağlamış ve üç altın yüzüğünü ve bir kaç mücevherini çalmış ve bunları 350 liraya satmıştır.

Yakalanan Mehmed, dün adliyeye getirilmiş ve birinci sulhcezada sorgusu yapılarak tevkif edilmistir.

Bir katil davası

Birkaç ay evvel Kalyoncukulluğunda metresi Fatma Jaleyi tabanca ile öldüren Mustafanın muhakemesine dün ikinci ağır cezada başlanmıştır. Mustafa, Jaleyi öldürmediğini, kaza neticesi vurulduğunu ileri sürmüştür.

Askerî vaziyet

Hitlerin kumandayı ele almasından sonra

Tahmin olunabilir ki Hitler, orduyu kışlık mevzilere çekmekten başka, daha cür'etli ve mes'uliyetli hareketlere karar vermiştir, veya vermek üzeredir

Biliyoruz ki, Almanlar, merkezdeki kuvvetleri Moskovayı, karakış gelmeden, çevresindeki Sovyet ordularile birlikte sarmağa kâfi gelemediğinden orada taarruzdan müdafaaya ve hareket harbinden siper harbine geçmeğe mecbur olmuşlardır. Karakış bastırmasaydı belki ayni Alman kuvvetleri Moskovanın ihatasını, adım adım ilerilemek suretile, zorla başarabileceklerdi. Demek, karakışın birdenbire bastırması buna mâni olmuştur.

Fakat eğer Almanlar, Rusların artakalan kuvvetlerile bunları gerilerden, yani Kafkasya, orta Asya, Siberya ve Uzakdoğudaki ordulardan, yeni birlikler getirerek kuvvetlendirmek imkânlarını pek azımsamasaydılar ve Moskova taarruzi hareketlerini daha büyük kuvvetlerle yapsaydılar, daha az kuvvetlerle beceremediklerini belki çoktan başarmış olacaklardı.

Rostov mevkiini Almanların kaybetmeleri, sağcenahta dahi kuvvetçe zayıf bulunmalarından ileri gelmişti. Burada karakışın bastırması gibi diğer bir sebeb ve amil olmamıştır. Von Manstein ordusu Kırımda meşgul olurken von Kleist ordusu Rostov'u bir baskınla zaptetmiş, fakat gerilerden aldıkları kuvvetlerle bir kaç misli artan Ruslara karşı burasını tutamamıştır. Üstelik muharib bir kavim olan Kazaklar Almanları geriden vurmuşlar ve onları müşkül bir vaziyete düşürmüşlerdir.

Demek oluyor ki Rostov'un elden çıkması ve Moskovanın zaptolunamaması, ister Rus orduları pek zayıflamış addolunduklarından ve ister başka sebeblerden olsun, Almanların doğu cephesinden batıya büyük kuvvetler taşımış olmalarından ileri geliyordu. Belki yol, iaşe ve ikmal sebeblerile, yani demiryolları cephenin gerilerine kadar yapılıp tamamlanamamaları dolayısile, Alman umum karargâhının kış bidayetinde doğu cephesinde bırakmış olduğu kuvvetlerden fazlasını bulundurmak maddeten mümkün değildi; fakat ne olursa olsun Rostov'un ziyaile, Moskovanın ihata ve zaptının daha önce başarılamamasında, Almanların doğu cephesinde bıraktıkları kuvvetlerin kâfi gelememesinin ehemmiyetli bir amil olduğu bir hakikat olsa gerektir.

1914 harbinde de Alman orduları Fransız ordularını yene, yene ve bir yıldırım hızile Parisin önüne geldikleri vakit, Fransızlar sol kanadlarını kuvvetlendirerek mukabil taarruza geçmiş bulunuyorlardı. Bunun üzerine kendilerini zayıf hisseden Alman taarruzu kanadındaki ordular Marn'da galib vaziyette iken, taarruzu bırakarak birdenbire geriye çekildiler ve hareket harbinden müdafaa harbine geçtiler. Ondan sonra garb cephesinde Almanlar bir daha hareket harbi yapmak imkânını bulamamışlar ve neticede dört sene sonra mağlûb olmuşlardı.

Doğu cephesindeki Alman ordularının şimdiki vaziyeti bu cihetle, 27 yıl evvel Marn'dakine benzemektedir. Üstelik şimdi, doğu cephesinde donduran bir kış hüküm sürmektedir. Onun için, buradaki Alman orduları, bir kaç gün evvel tarif ettiğimiz veçhile, Ladoga gölü cenubundaki Nova Ladoga'dan, İlmen gölü cenub doğusunda Waldai yaylasından geçerek Rşeve, Wiyazma, Orel, Kursk, Harkow, Stalino doğusundan Azak denizine inen umumî bir hatta siperlere yerleşmişler veya yerleşmek üzeredirler. 27 yıl evvel garb cephesinde olduğu gibi, Alman mevzilerine şimdi de düşmanın şiddetli, fakat mevzii taarruzları tevali etmektedir.

Ancak Amanlar 1914 ve 1915 kış muharebelerinden sonra şark cephesinde de taarruzdan müdafaaya geçmiş ve Sırbistan ve Rumanya seferleri esnasında Rusları o vakitki bütün doğu cephesi boyunca oyalamışlardı. O zamanki Çarlık Rus orduları bu müddet zarfında müttefiklerin cephesini yararak ehemmiyetli bir muvaffakiyet elde edememişlerdi. Şimdi de görüyoruz ki Sovyet orduları Rostow'da ayakları dibine düşen fırsattan istifade edemiyerek «kaçıyor» dedikleri von Kleist'in ordusunu Rostow'dan yalnız 60 Km' mesafedeki Taganrog'un gerisine bile atamamışlardır.

Bunların merkezde şimdi yaptıkları şiddetli taarruzlar da öylece hep mahallidir ve ekseriyetle Alman ardcı mevkilerine karşıdır. Bununla beraber Sovyet taarruzlarının şimdi bazı yerlerde bizzat Almanların asıl müdafaa mevzilerine yapılmakta olmaları da caizdir. Fakat geçen Büyük Harb tecrübelerile bu harbin tecrübeleri göstermiştir ki ne Rus ve ne de Sovyet ordularının teşkilât imkânlarile kumanda kabiliyetleri, bilhassa müdafaada bulunan Alman ordularına karşı, uzunboylu ve uzak hedefli bir taarruz yapmak kudretinden mahrumdurlar. Onun için Alman ordularının doğu cephesinde nekadar azlık teşkil ederse etsinler, kışı geçirmek için yeni aldıkları müdafaa mevzilerinde ilkbahar sonlarına kadar kalabilecekleri, yani Sovyetlerin bu hattı büyük bir ölçüde yaramıyacakları kuvvetli bir surette kabul olunabilir.

Alman kara orduları Başkumandanlığı meselesi:

1938 denberi, Alman kara ordularına Mareşal von Brauchisc, uçak filolarına Mareşal Herman Göring ve deniz kuvvetlerine de büyük Amiral Raeder kumanda ediyor ve hepsinin üstünde bizzat Führer umum başkumandanlık vazifesidni görüyordu. Feldmareşal Keitel ise Führer'in yani umum başkumandanlık makamının kurmaybaşı bulunuyordu. Fakat yeni yapılan bir Alman tebliği, 19 ilkkânun tarihindenberi Führer'in, Mareşal von Brauchisch'in, yukarıda tarif ettiğimiz kara orduları başkumandanlığı vazifesini de üzerine almış olduğunu haber vermiştir. Bunun sebebi, hiç şüphesiz, Hitler'in kara ordularını vasıtasız olarak daha sıkı bir surette eline almak arzusudur. Ancak bunun nasıl bir müşkülât veya ihtiyacdan ileri geldiği malûm değildir. Fakat tahmin olunabilir ki, Hitler sadece orduyu doğu cephesinde kışlık mevziine çekmek değil, bundan bir kaç kat daha cür'etli ve mes'uliyetli hazırlıklar ve hareketler tasarlıyarak bunlara karar vermiş veya vermek üzeredir ve bunun için bütün iktidar, salâhiyet ve mes'uliyetleri yüklenmeği lüzumlu görmüştür. Nitekim Führer'in kara orduları başkumandanlığını üzerine alması sebeblerini izah eden mufassal tebliğde bu noktalar tebarüz ettirilmekte ve «Bu mülâhazalara inzımam eden şahsî bir istidad duygusu ve mes'uliyet yüklenme arzusu, Devlet Reisi Aadolf Hitler'i kendi kendinin kumandanı olmağa sevketti» denilmektedir. Bence von Brauchisch huy ve tab'ındaki bir zatla Hitler arasında pek az ihtilâf çıkmak ihtimali vardır.

Kezalik Hitler beyannamesinde, Japonyanın harbe girmesi ve batı Pasifikte Amerika ve İngiltere donanmalarile bütün varlıklarına yıldırım hızile darbeler indirmiş ve indirmek üzere bulunmuş olması dolayısile «Biz de bu suretle ehemmiyeti dünyaya şamil kararlar vermek mevkiine girmiş bulunuyoruz» diyor. Bu sebeble daha yukarıda Rus harbinin lüzum ve zaruretlerini bir daha teyidden sonra kışın birdenbire bastırması üzerine «müteherrik cepheyi sabit bir mevzi cephesine çevirmek» lâzım geldiğini anlatıyor.

Filvaki bundan böyle doğu cephesindeki Alman ordularının vazifesi, Hitler'in beyannamesinde anlattığı veçhile şimdiye kadar bunca fedakârlıklarla kazandıkları yerleri ilkbahara kadar azim ve taassubla muhafaza ve müdafaa etmektir. Fakat Hitler beyannamesinde yeni birlikler teşkilinden, orduya yeni silâh verileceğinden umum cephenin garba doğru, İspanyol hududuna kadar takviyesinden, ayni zamanda şimali Afrikaya giden muvasalanın tanzimile bu hususta mevcud güçlükleri iktiham icab ettiğinden de bahsediyor ki, Bundan Sicilya - Tunus yolunun kontrol altına alınarak şimali Afrikaya ehemmiyetli kuvvetler geçirileceği anlaşılır. Hatta Almanların bu hususta geçen yıl gibi geç kaldıkları bile söylenebilir. O halde Almanların doğu cephesinde müdafaaya geçmeleri onlara Akdeniz Cebelitarık ve Süveyş kapıları ve şimali Afrika işlerile yakından ve kuvvetli bir suretle iştigal etmek imkânını vermektedir. Belki de Almanlar İngiltereye de herhangi bir hareket tasarlamakta veya bunu böyle göstermek istemektedirler. Hitler'in daha başka ehemmiyetli hareketlerden bahsetmesi buna bir telmih olabilir.

Herhalde Hitler'in von Brauchisch'i bertaraf ederek kara ordularını ele alması boşuna değildir. Bunun neticesinde bir çok ehemmiyetli ve mes'uliyetli büyük hareketler beklemeliyiz.

Kara orduları başkumandanı Mareşal von Brauchisch'e gelince gerek Hitler'in beyannamesinde, gerek tebliğde kendisinin istifasından ve çekilmesinden veya başka bir mahalde istihdamından bahsolunmaması ve bir hafta evvel de kendisine bir nişan verilmiş olmasına bakılırsa Brauchisch'in ağlebi ihtimal şark cephesi kumandanlığını deruhde ettiği zannı hasıl olur.

H. E. ERKİLET

BEL AMİ

Bütün KADINLAR onu SEVDİLER...
Bütün PARİS ona GIPTA ETTİ...
WILLY FORST
un yarattığı
Bu Paris Kralı.. Bu aşk kahramanını
PERŞEMBE matinelerden itibaren
ŞARK
Sinemasında
(GUY de MAUPASSANT'ın romanından)

BEL AMİ

FİLMİNDE SEYREDECEKSİNİZ.

Üsküdarda feci bir inhidam

Bir ev yıkıldı, 3 kişi öldü, 4 kişi de yaralandı

Üsküdarda Ayazmada Salacak mahallesi Övdür sokağında 25 numaralı Şahendeye aid ahşab ev birdenbire yıkılmış, üç kişi ölmüş, dört kişi de ağır surette yaralanmıştır.

Yapılan tahkikatta bu evin yanında Naşideye aid ev, bir müddet evvel yanmış ve oturulmaz bir hale geldiğinden tahliyesi için Naşideye tebliğat yapılmıştır. Naşide de bu işi Tahsin ve Hasan adlarında iki yıkıcıya havale etmiştir. Fakat duvar, birdenbire 25 numaralı evin üzerine yıkılmıştır.

Çökme hâdisesi esnasında evde bulunanlardan Şahende, kiracı Nurinin karısı Ayşe ve çocuğu 8 yaşlarında Süleyman ankaz altında kalarak ölmüşlerdir. Kiracılardan sucu Kasım ile evde misafir bulunan Kerime, iki yaşında çocuğu Metin ve Şahendenin torunu Şevki de muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmışlardır. Ev sakinlerinden Şahendenin torunu Hafize ile kiracılardan Niyazi ve karısı bu hâdiseden ehemmiyetsiz yaralarla kurtulmuşlardır.

Müddeiumumilik ve zabıta tahkikata başlamış, yıkma işini üzerine alan Tahsin ve Hasan sorguya çekilmişlerdir. Diğer taraftan beledi bakımdan tahkikat yapılmaktadır.

Filistine gidecek Yahudiler hareket edemiyor

Bundan bir müddet evvel limanımıza gelen ve içinde Balkanlardan Filistine gitmek üzere 720 Yahudi bulunan Ustruma vapuru bozuk olduğundan el'an limanımızdadır. Vapurdaki arızanın bizzat Yahudiler tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır. Çünkü, yapılan tamirden sonra da vapurda başka bir arıza çıkmış ve vapur gene hareket edememiştir. Ustruma'da 12 mühendis, 20 kadar fen adamı ve 8 zengin fabrikator vardır. Ufacık vapurda bu 720 kişi daima oturmak ve hatta bir kısmı ayakta durmak mecburiyetindedir.

Mahkûm olan muhtekirler

Fazla fiatla basma satmaktan suçlu seyyar satıcı Yahya, sandviçe benzer çörekleri yüksek fiatla satan Meşrutiyet caddesinde Majestik Pastanesi sahibi Todori, dükkânında şeker olduğu halde satmıyan Kasımpaşada bakkal Hamdi, fazla fiatla nohud satan Topkapı tramvay durağında bakkal Sadık, kundura çivisi saklamaktan Galata Mumhane caddesinde kunduracı Yusuf ve Bayram tevkif edilmişlerdir.

Fazla fiatla koyun eti satan Çarşıkapıda Asri Kasab dükkânı, yüksek fiatla kaşar peyniri satan Galata Havyar hanında mezeci İstimat, fazla fiatla kok kömürü satan Tophanede kömürcü Mehmed, kilosu 50 kuruşa yufka satmaktan suçlu Beşiktaşta yufkacı Hasan 25 er lira para cezasına ve dükkânlarının yedişer gün kapalı kalmasına mahkûm edilmişlerdir.

Meccanî muayene

Fatih Halkevinden:

Fakir halkı meccanen muayene ve tedavilerini temin için Halkevi binasında bir senedenberi faaliyette bulunan dispanserimizde vazife alan değerli hekimlerimizin isimlerile muhtelif hastalıklar muayene gün ve saatleri aşağıya yazılmıştır:

Dahiliye — Pazartesi saat 16 da Prof. Dr. Sadi Irmak.

Salı saat 10 da Prof. Dr. Arif İsmet Çetingil.

Cerrahi — Çarşamba saat 13 te Doçent Dr. Hazım Bumin

Göz — Salı saat 14 te Doçent Dr. Naci Bengisu

Cumartesi saat 13 te Doçent Dr. İrfan Başar.

Asabiye — Perşembe saat 12 de Prof. Dr. Fahreddin Kerim Gökay.

Cild — Perşembe saat 13 te Prof. Dr. Cevad Kerim İncedayı.

Kadın doğum — Cuma saat 14 te Doçent Dr. Naşid Erez.

Bevliye — Perşembe saat 15 te Dr. Ali Eşref.

Çocuk — Cumartesi saat 16 da Dr. Fahreddin Fehmi.

Kulak, boğaz, burun — Cuma saat 13 te Dr. Naci Doğancı.

Diş — Çarşamba saat 18 de Diş tabibi Ratib Türkoğlu.

Küçük hikâye

Vaktim yok!

Hadiye İclâl

Mahir Tınmaz Bey, yoksuzluk görmeden, sıkıntı çekmeden sakin yaşamış, rahat ihtiyarlamış bir zattı. İşlerinden baş alıp da evde kaldığı zamanları ve tatil günlerini sevgili karısı Safiye Hanımla başbaşa geçirirdi. Ya birlikte kalkıp bir yere giderler, yahud da evde karşı karşıya sohbet ederlerdi.

Oğlu, Halim Tınmaz, yağız, vücudce dimdik, fakat huyca uysal bir delikanlı idi. Yüksek İktısad mektebini bitirdikten sonra komisyonculukla meşgul olmaya başladığı için şehir şehir dolaşıyor, ayda, yılda bir kere bile babasile, annesile oturup konuşacak beş on dakikalık zaman bulamıyordu.

Mahir Tınmaz yaşlılığın verdiği bir kayıdsızlıkla öyle olur olmaz şeylerle alâkadar olamıyor, sade karısına karşı beslediği muhabbet ve şefkat de kalbini doldurmağa kâfi gelmiyor, ihtiyar ruhunu tatmin edecek başka bir sevgiye ihtiyacı olduğunu her an, her dakika hissediyor, hayatındaki bu bıkkınlık verici değişmemezliği ancak erkek veya kız bir torunun şen cıvıltılarının giderebileceğini sanıyordu. Onun için oğlunu ilk görüşünde:

— Yavrum, dedi, ben de annen de ölmeden mürüvvetini görmek istiyoruz. Gel seni, tezelden evlendirelim!

Halim Tınmaz gülerek cevab verdi:

—Babacığım biliyorsun çok meşgulüm. Bu işi yapmak için değil, düşünmek için bile vaktim yok!

— Çocuğum, otuz yaş, izdivac için tam münasip bir çağdır. Artık ne yapıp yapıp ona vakit bulman lâzım.

— Nasıl vakit bulayım babacığım. Bugün buradayım, yarın orada. Bazan trenden iniyor, hemen vapura biniyor, vapurdan çıkıp otomobile atlıyorum. Yemek yemek, yüz yıkamak bile nasib olmuyor. Nerede kaldı ki bir kızla oturup konuşmak ve anlaşmak.

— Peki, şöyle tesadüfen filân olsun tanıdığın bir kız da yok mu? Eğer öylesi de yoksa bari eski tertib biz görücü gezip bulalım!

— İlâhi baba ben görücülük usulile evlenecek adam mıyım?. Tabii tanıdığım bir kaç kız, hatta -tabiri mazur görünüz- gözüme kestirdiğim bir tane güvercin bile var. Fakat dediğim gibi. Şöyle rahat rahat oturup konuşacak bir vakit bulamadım ki kendisine açılayım.

— Peki, o halde ben sana biraz yardım edeyim.

— Nasıl yardım edeceksin baba. O iş için icab eden zamanı bulup bana verebilir misin?

İhtiyar dudaklarında sinsi bir tebessümle:

— Kimbilir, dedi, belki de veririm!. Yalnız sen bana o kızın ismini, adresini söyle kâfi!.

— Adresine hacet yok. Çünkü onu siz de tanırsınız. Fahri Altan Beyin kızı Tuba.

— Ya.. Tebrik ederim, doğrusu iyi seçmişsin!

***

Akşam sofrada buluştukları zaman Mahir Bey, Halime:

— Sen, dedi, yarın sabah sekizde kalkan trenle Ankaraya gidiyorsun değil mi?

— Evet..

— O halde yedi on beş vapuruna yetişmek mecburiyetindesin..

— Tabiî..

— Sana bir arkadaş buldum, o da Ankaraya gidecek.

— A.. Çok iyi olur. Canımız sıkılmaz. Acaba kim?

— Tuba.

***

Ertesi sabah, Halimi evden almak için gelen taksi arabasının içinde siyah saçlı, ince dudaklı, parlak bakışlı, temiz yüzlü bir genc kız köşeye büzülmüş oturuyordu.

Halim, otomobile girer girmez Tuba ile acele acele selâmlaştıktan sonra şoföre:

— Aman, dedi, ancak yirmi dakikamız var. Biraz hızlı gitmemiz lâzım. Yoksa muhakkak vapuru kaçırırız.

Şoför hemen gaze bastı. Fakat birkaç yüz metre ancak ilerlemişlerdi ki kırk tekerlekli kocaman bir yük arabasının boylu boyuna sokağı kapatmış olduğunu gördüler. Tekerleğin tamiri herhalde yarım saatlik bir ameliyeye muhtacdı. Üstü eşya ile dolu olduğu için insan kuvvetile bir yanını kaldırıp düzeltmek imkânı da yoktu. Halim şoföre telâşlı telâşlı:

— Aman dön, dedi, öteki sokaktan gidelim!.

Anî bir geri vitesi, kuvvetli bir direksiyon darbesile yan tarafa saptılar. Öteki sokakta da taksi gene ancak iki üç yüz metre yol alabildi. Tam meydana çıkılacak noktada birbirile toslamış vaziyette başbaşa duran iki otomobil, geçid yerini tıkamıştı.

— Aman yahu.. Şunlardan birini kenara alın da geçelim!

Şoförlerin ikisi birden sinirli sinirli haykırdılar:

— Arabaları kabil değil yerlerinden kıpırdatamayız bayım. Çünkü biribirimizden davacıyız. İşaret memurları gelip keşif yapacaklar!.

Üçüncü sokakta ise ben diyeyim üç yüz, siz diyin dört yüz.. Kalabalık bir hindi kafilesi elleri uzun değnekli bir küçük çocuğun idaresinde ağır aksak, fıstıkı makam ilerliyorlardı. Bu gulugululu kalabalığı yarıp geçmek epey müşkül oldu. Halimle Tuba Kadıköy iskelesine geldikleri vakit kapılar çoktan kapanmış, yedi on beş vapuru Saraybumu açıklarına kadar uzanmıştı.

— Peki, şimdi ne yapacağız?

— Ne yapacağız, Beyoğluna çıkar, bir pastanede oturur, biraz dinlenir, sonra da evlerimize döneriz. Sen de artık akşamki ekspresle gidersin. Belki gene ben de beraber gelirim!.

***

Saat on buçukta Mahir Beyin yazıhanesindeki telefonun zili yüksek perdeden çınlandı:

— Allo..

— Baba.. Benim.. Halim.

— Ne o yahu, Ankaraya gidemedin mi?

— Sonra anlatırım. Müthiş aksilik'ler oldu. Vapuru kaçırdım. Daha doğrusu kaçırdık.

— Ya?..

— Evet.. Fakat sana iyi bir haber. Nihayet Tubaya kalbimi açmak için vakit bulabildim. O, babasından müsaade aldı. Sen de izin verirsen nişanlanacağız!.

— İzin verirsem ne demek.. Çok memnun oldum. İkinizi de tebrik ederim.

Mahir Bey telefonu kapattıktan sonra içlerinde birer ellişer liralık bulunan üç zarfı sumenin üstünde sıralarken gülmekten kırılıyor ve kendi kendine mırıldanıyordu:

— Bu arabacının.. Bu şoförlerin.. Bu da hindicinin!. Allah razı olsun adamcağızlardan doğrusu!

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Hitler'in Başkumandanlığı

Yeni Alman ordusunu vücude getiren ve onu en yeni silâhlarla cihazlıyarak harb alanına sevkeden Adolf Hitler, nihayet ordusunun başkumandanlığını deruhde etti. Bu hareketin en sarih manasını Hitlerin kendisi anlatmakta ve harbın en kat'i safhaya girdiği sırada bizzat ordusunun başında bulunarak neticeye varmak istediğini söylemektedir.

Her Hitler, muharebenin başındanberi ordusile beraberdi. Bu da onun harekâtı yakından takib ettiğini, kumandanlarını iş başında kontrol etmeğe ehemmiyet verdiğini ve kumandanlarına ilham vermekten haz duyduğunu göstermekte idi. Hattâ Fransız harekâtının nihayet bulması üzerine Mareşal Göring, bu harekâtın doğrudan doğruya Führer tarafından idare olunduğunu ve onun talimatı dairesinde başarıldığını söyliyerek, Her Hitlerin cephede yalnız harekâtı takib ile iktifa etmiyerek harekât üzerinde doğrudan doğruya müessir olduğunu da anlatmış, bu da Her Hitlerin bir gün Başkumandanlığı ele almak için hazırlandığını hissettirmişti. Nitekim öyle oldu ve Her Hitler, harbin hakikaten kat'î bir safhaya vardığı sırada kumandayı ele almakla Almanyanın bütün kuvvetlerini, tasarladığı hedefe vardırmak için ileri atıldığını gösterdi.

Her Hitlerin Alman orduları Başkumandanlığı ele aldığı sırada, harb, bir dünya harbi mahiyetini almış ve dünya iki cepheye ayrılmış bulunuyor. İki taraftan her birinin hedefi, harbi kazanmak ve bunun için en geniş plân dairesinde hareket ederek hasma en ezici darbeleri vurmaktır. Bu yüzden iki tarafda kumanda birliği vücude getirerek bu sayede en kısa yoldan neticeye varmayı ummaktır.

Bu yüzden Başkumandanlık, yalnız milli orduları sevk ve idare ile değil, bundan başka müttefik devletlerin ordularile de elbirliği iş haline gelmektedir.

İşte Her Hitler, Bu şartlar içinde Başkumandanlığı deruhde ediyor, en büyük teşebbüslere girişmek ve bu teşebbüsleri başarmak üzere bütün Alman ordusunu ele alıyor.

Her Hitlerin ne yapmak fikrinde olduğunu kestirmek, şüphe yok ki kimsenin elinde değildir. Fakat bu büyük mes'uliyeti deruhde etmeğe karar verdiği anda, yapacağı işleri kararlaştırmış olduğu da şüphe götürmez. Nitekim mukabil taraf da vaziyeti böyle anlamış ve bu yolda bir takım tahminler de ileri sürmeğe başlamıştır. Bu tahminlerin biri, İngiltereye karşı harbin şiddetlendirilmesidir. Anlaşılan, Japonya, İngiliz deniz kuvvetlerinden bir kısmının Uzaksarka gönderilmesine karşı gelinmesi için İngiltereye karşı bu sırada tahtelbahir harbinin azamî şiddet bulması lehindedir. Onun için Her Hitlerin bir taraftan bu harbi şiddetlendirmesi, diğer taraftan İngiltereye karşı bir istilâ harbine teşebbüs edecekmiş gibi görünerek, İngiltereyi bütün kuvvetlerini İngiltere etrafında toplamağa mecbur etmesi beklenir.

Alman milleti, Her Hitlerin şimdiye kadar yaptığı her harekette isabet görmüş, onun her tuttuğu işi başardığına şahid olmuştur. Filhakika Her Hitler iktidar mevkiine geldiği günden itibaren Alman milleti namına ele aldığı her işi, milletinin menfaatleri icabı dairesinde yapmış ve Alman milletinin gözünde, yanılmaz bir basiret sahibi olarak mevki almıştır.

Onun bu sırada başkumandanlığı deruhde etmesi de Alman milletinin itimadını her halde kuvvetlendirecek ve Almanyada dahili bir mesele tahaddüs etmesini bekliyenlerin bu intizamı boşa çıkaracaktır.

Hulâsa Her Hitler, umumî harbin bir dönüm noktasında başkumandanlığı deruhde etmiş bulunuyor.

Onun bu vazifeyi ifa ettiği devrenin harb bakımından kazanacağı ehemmiyet, başaracağı işlere bağlıdır. Bugün için bir meçhul olan bu işler, yarın tarihin malı olacaktır.

Ömer Rıza DOĞRUL

İran - Rusya ve İngiltere ittifakı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Pazar günü imzalanacak olan İngiliz-Rus - İran ittifak muahedesinin başlıca maddeleri şunlardır:

İranda müttefik ordular işgali devam edecek, İngiltere ile Rusya, İranın istiklâlini ve toprak bütünlüğüne riayet ve saygı göstereceklerdir. Büyük Britanya ile Sovyetler Birliği İran hakimiyetini himaye ve İran arazisini her türlü taarruza karşı müdafaa etmeği vadetmektedirler.

İran ordusu yalnız memleketin dahili müdafaasında kullanılacaktır.

Sovyet ve İngiliz kıt'alarile levazımının İrandan serbest geçmesine müsaade edilecek, nakliyata İran amelesi yardımda bulunacaktır.

İran, şimdiden mevcud bulunan sansüre yardım edecektir.

Iran, Mihverle ve düşman tarafından işgal edilmiş bulunan memleketlerle diplomatik münasebetlerini kesecektir.

Buğdayı koruma vergisi

Lâyiha, kanun haline gelince koruma teşkilâtı kaldırılacak ve müstahdemlere ikramiye verilerek alâkaları kesilecektir

Ankara 22 (Telefonla) — Buğdayı koruma vergisini kaldıran kanun lâyihası Meclisin çarşamba günkü içtimamda konuşulacaktır. Maliye Vekili Fuad Ağralının encümende verdiği izahata nazaran, evvelce 9 milyon liraya kadar yükselmiş bulunan bu vergi hasılatının, tek tip ekmek usulünün kabulünden sonra 1941 varidat bütçesindeki hasılatı 6 milyon 330 bin lira olarak tahmin edilmiş ve altı ay nihayetine kadar 3 miyon 400 bin lira tahsil olunmuş ve yedinci ay içinde bugüne kadar da takriben beşyüz bin lira arasında tahsilât olacağı tahmin edildiğinden, verginin kaldırılmasından mütevellid tesirin ancak 2 milyon 800 bin lira raddesinde olacağı anlaşılmaktadır ki, bu da bütçenin tahsilât fazlasile karşılanacaktır. Bu lâyiha ile buğdayı koruma teşkilâtı da kaldırılmakta ve bu kadrolarda filen müstahdem bulunanlardan hizmetleri üç seneden fazla olanlara üç aylık, bir seneden iki seneye kadar olanlara iki aylık, bir seneden az olanlara bir aylık ücretleri verilerek alâkaları kesileceği kaydedilmektedir.

Lâyihanın kanunlaştığı tarihe kadar geçen zamana aid olup da tahakkuk etmiş, fakat henüz tahsil edilememiş bulunan vergilerin tahsiline devam olunacaktır.

İngiliz - Amerikan tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

vaffak olmuştur. Bu istilâ teşebbüsü Birleşik Amerika ve Filipin kıt'aları tarafından şiddetli bir mukavemetle karşılanmıştır.

Filipinlerde şiddetli muharebeler

Manila 22 (a.a.) — Bugün öğleden sonra tank muharebeleri de dahil olmak üzere çetin muharebeler devam etmiştir. Kıt'alarımız dayanmakla kalmamış bir noktada ağır toplarile Japon destroyer ve taşıtlarını püskürtmüş ve böylece bir asker çıkarma hareketine engel olmuştur. Kıt'alarımız mükemmel bir tarzda dövüşüyor.

Yeni Gine'ye ihracın aslı yok

Canberra 22 (a.a.) — Resmen bildirildiğine göre Avustralya hükûmeti Yeni Gine'ye karşı Japonyanın taarruz ettiğine dair hiç bir haber almamıştır. Bu haber dün gece Roma radyosu tarafından verilmişti.

Malezyada vaziyet

Singapur 22 (a.a.) — Pazartesi sabahı neşredilen tebliğ:

Perak'ta kıt'alarımız Kualakangsar civarında mevzilerini tutmağa devam etmektedirler.

Dün Grik yolu üzerinde yeni bir muharebe olmuş ve düşman Perak nehri üzerinden sallarla takviye kıt'aları getirmiştir. Kıt'alarımız çarpışmışlar ve düşmanı ağır kayıblara uğratmışlardır.

Dün gece hiç bir hava faaliyeti olmamıştır.

Kualakangsar, doğru bir hat üzerinden İpoh'un 24 kilometre şimalindedir. Grik ve Singe - Krian yolları Kulakangsar'da birleşmektedir.

İngiliz kıt'aları takviye edildi

Londra 22 (a.a.) — Malezyanın müdafaasına memur olan İngiliz kıt'aları takviye edilmiş ve Holandalılar Singapurun müdafaası için yeni kıt'alar göndermişlerdir.

Birmanyada yeniden Hind kıt'aları karaya çıkarılmış ve müdafaa mevzii kuvvetlendirilmiştir.

Singapur müstahkem mevkii geceleri kapalı

Bangkok 22 (a.a.) — Singapur radyosu müstahkem mevki limanının gece kapalı olduğunu ve karanlıkta limana yaklaşan gemilere ateş açılacağını bildirmektedir.

Roosevelt, Müttefiklerin başkumandanı oluyormuş

(Baştarafı 1 inci sahifede)

girişmiş bulunduğu Beyaz Saraydan haber verilmektedir.

Beyaz Saray, bütün müzakerelerin cumartesi akşamı izah edilen siyaset yolunu takib ettiğini ilâve eylemektedir. Bu siyasete göre, Birleşik Amerika ve Büyük Britanya harb faaliyetlerinin tanzimine doğru tedbirler almış bulunmaktadır ve her iki memleket Sovyetler Birliği, Çin, Felemenk Hindistanı ve müşterek mücadeleye girmiş bulunan diğer hükûmetlerle beraber icra plânlarının tanzimine yakında başlıyacaklardır.

Ruzvelt, seferberlik emrini imzaladı

Vaşington 22 (a.a.) — Ruzvelt, 18 yaşından 64 yaşına kadar bütün erkeklerin kaydedilmesini ve 20 yaşından 44 yaşına kadar olan erkeklerin de askerliklerini mecburî kılan kanunu bugün imzalamıştır.

Boluda Çocuk Esirgeme Kurumu bir çocuk yuvası açtı

Bolu 22 (a.a.) — Çocuk Esirgeme Kurumu umumî merkezinin ve halkın yardımlarile Yeniçağ nahiye merkezinde yeni yapılmış olan Çocuk Yuvası dün Vali tarafından törenle açılmıştır.

Kurumun faaliyetine tahsis edilmiş olan bu yuva, şimdilik elli yataklıdır. İcabında yüze çıkarılabilecektir. Yuvaya on iki yaşına kadar kimsesiz yavrular alınacak ve ilk tahsilleri dahi ikmal ettirilmek suretile yetiştirilecektir. Halen yuvaya yirmi beşi Ankaradan olmak üzere yirmi yedi yavru gelmiş bulunmaktadır.

Japon harb tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Japon bahriyesinin kayıbları

Tokyo 22 (a.a.) — Pasifik harbinin başlangıcındanberi Japon bahriyesinin bir torpido muhribi, bir mayin tarama gemisi, 5 denizaltı ve 72 tayyare kaybettiği resmen haber veriliyor. Bir kruvazör ve bir mayin tarama gemisi hasara uğramıştır.

Luzon adasına yeniden asker çıkarıldı

Tokyo 22 (a.a.) — İmparatorluk umumî karargâhı bildiriyor:

Japon kıt'alarından mürekkeb kuvvetli teşkiller bu sabah donanmanın himayesinde Luzon adasının muhtelif mahallerine yeniden çıkarma hareketleri yapmışlardır.

İki istifa

Tokyo 22 (a.a.) — Stefani: Meb'uslar meclisi reisi ve ikinci reisi istifa etmişlerdir.

Başkumandan Hitlerin ilk faaliyeti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

sundan çıkarıldığına yahud sadece vekâlet emrine alındığına dair henüz malûmat yoktur.

Berlinde tahmin edildiğine göre, Hitler, umumî karargâhı ve kara ordusu karargâhını kendi uhdesinde toplamak suretile kısa bir zaman sonra en yakın askerî meşai arkadaşlarından birini filen kara ordusu başına getirecektir. Bu münasebetle Mareşal von Brauchisch'in muavini Mareşal von Halber'in, ve harbin başındanberi Hitlerin umumî karargâhı arasında irtibat vazifesi gören General Jodel'in isimleri söylenmektedir.

Stokholm Tidningen'in muhabirine göre, Alman orduları başkumandanlığında böyle bir değişiklik, ancak son derece âcil bir vaziyet karşısında yapılabilir.

Alman kuvvetleri başkumandanile kara orduları kumandanı arasında halledilemez mahiyette bir fikir ihtilâfından başka faraziye kabul etmek zordur.

Dagens Nyhter'in Berlin muhabiri şöyle yazıyor:

Hitler'in von Brauchitch'in yerini almış olması keyfiyeti, hatta Hitler'in 2 ilkteşrin tarihli günlük emrinde «birkaç hafta sonra, Rusyanın en mühim bölgelerinden üçü tamamen Alman askerlerinin elinde bulunacaktı.» tarzındaki sözleri, aynen tahakkuk etmediği gözönüne getirilse bile, von Brauchitsch sisteminin iflâs ettiği manasına kat'iyyen alınmamalıdır.

Taarruzun ilkbaharda, daha büyük bir kuvvetle tekrar başlıyacağına, Berlinde hiç kimsenin şüphesi yoktur.

Dr. Göbbels'in makalesi

Londra 22 (a.a.) — Doktor Göbbels «Das Reich» mecmuasında neşrettiği bir makalede okuyucularını çetin ve uzun bir harbe hazırlanmağa davet etmekte ve şöyle demektedir:

«Müstakbel yıldırım yürüyüşleri hakkında beslenen ümidler bırakılmalıdır.»

Almanlar bir İngiliz tayyare gemisini batırdıklarını bildiriyorlar

Berlin 22 (a.a.) — Bir Alman denizaltı gemisinin Atlantikte bir İngiliz tayyare gemisini batırdığı bildiriliyor.

Hava akınları

Berlin 22 (a.a.) — Resmî tebliğ:

Savaş tayyareleri, dün gece, İngilterenin doğu cenub sahilindeki liman tesislerine bombalar atmışlardır.

Alman tayyare teşkilleri, Valetta limanındaki gemiler, benzin ve mühimmat depolarına gece gündüz, iri ve daha iri çapta bombalar atmışlardır. Alman teşkilleri, düşmanın 4 avcı tayyaresini düşürmüşler, kendileri hiç bir hasara uğramamışlardır.

İngiliz savaş tayyarelerinin Manş bölgesinde ve Alman körfezinde yaptıkları akim kalan hücum teşebbüsleri esnasında düşman iki bomba tayyaresi kaybetmiştir.

Kuvvet Muvazenesi

(Başmakaleden devam)

milyonluk Çinin 100 milyon tutmıyan Japonlarla ancak harici yardımlara olduğu kadar ülkenin genişliğine de dayanarak harbedebilmekte ve memleketin yarıdan fazlasını kaybederek ayakta durabilmektedir. Bu misal bile kendi başına nüfusun kat'i mahiyetli bir mana ifade etmediğini göstermeğe kâfidir. Nitekim İngilterenin koca Hindistandan istifadesi burasını çok büyük ölçülü ve zengin bir üs olarak kullanmasında görülür. Hakikatte Mihverin karşısında dominyonlarile İngiltere, Avrupakâri büyük hazırlıklarına rağmen Alman şark seferi neticesinde bir hayli hırpalanan Rusya ve cenub Amerikası memleketlerini beraber sürükliyemiyen şimali Amerika vardır.

Çini hesaba katmıyoruz. Çünkü Çin Demokrat - Komünist cephe kendisine yardım edebildiği müddetçe ve bu yardım nispetinde bir kuvvet olabilir. Demokrasi cephesinin Çine vaktile icab ettiği kadar fazla ve yeter derecede yardım etmemiş olmasının hata ve noksanı şimdi olanca ehemmiyetile anlaşılmış bulunuyor. Filhakika Japonya Çin seferinde yalnız Çini mağlûb etmeğe çalışmakla iktifa etmiyerek oradaki beyaz devletlere de zaman zaman oldukça ağır muştalar sallamıştı, ve Demokrat devletler bütün bu darbeleri protestolarla geçirmişlerdi. Hatta İngilterenin belki Japonları yumuşatabileceği malihulyasile bir müddet Çine yardım götüren tek Birmanya yolunu kapatmış bulunduğu bile hatırlardadır. Şimdi bizzat Japonya bu tek yolu kapatmağa hazırlanıyor.

Şu halde kuvvet muvazenesini M. Çörçil'in yaptığı gibi dünya nüfusu kemiyeti üzerine değil de, hakiki surette karşılıklı muharib olan milletlerin harb kabiliyetleri keyfiyeti üzerine bina etmek lâzım geliyor: Bir tarafta Almanya, İtalya ve Japonya, diğer tarafta İngiltere, Rusya ve şimali Amerika. Demokrat-Komünist cephenin nüfusça bir parça faikiyetine rağmen şimdi iki taraf arasında bir nevi muvazene husule gelmiş olduğu söylenebilir. Filhakika yalnız İngiltere bütün imparatorluğile beraber Mihver cephesi karşısında zayıftı. Daha evvelki gün İngiliz Harbiye Nazırı hâlâ adanın istilâsı tehlikesinin ortadan kalkmamış olduğunu söylüyordu.

Bundan sonra ancak stratejik marifet ve muvaffakiyetlerin rol oynıyacağı bu karşılıklı vaziyette her iki tarafın kuvvetli ve zayıf noktaları vardır. Mihver memleketlerinin birer harb makinesi haline gelecek veçhile çok hazırlıklı vaziyetleri karşısında Rusya haric diğer iki Anglo-Sakson devletinin hâlâ tamamlanamıyan hazırlıkları onların başlıca zayıf taraflarını teşkil ediyor. Okyanuslara hâkim olan Demokrasi devletlerinin hazırlanmağa ve kuvvetlenmeğe yarayan kaynaklar itibarile zenginlikleri onları nispetle çok daha kuvvetli göstermek lâzım gelen avantajlardır. Demokrat-Komünist cephe bu avantajlara ve bilhassa Okyanuslar hakimiyetine dayanarak harbi alabildiğine uzun sürdürmekten nihaî müspet neticeyi bekliyebilir. Ancak bazı stratejik muvaffakiyetlerin harbi uzatmaktan umulan müspet neticeyi bir hayale veya seraba çevirmesi ihtimali de yok değildir.

Bu stratejik vaziyetlerin şimdiye kadar tahakkuk edenleri ve bundan sonra tahakkuk edecekleri arasında bir tanesi Japonyanın Uzakdoğu cenubunda faikiyet ve hakimiyet kazanması ihtimalidir. Hong-Kongu, Singapuru ve binnetice Filipin adalarile Holanda Hindistanı aksamını ele geçirecek Japonya Uzakdoğuda artık mağlûb edilemez bir duruma sahib olabilir. Bu havalinin Amerikaya mesafesi 8-9 bin mil olduğunu düşünmek kâfidir. Gidiş geliş her seferi en aşağı iki ay istiyen bir mesafeye nakliyat yapmak çok zor bir şeydir. Hindistan kale alınmazsa ayni yerlerin İngiltereye uzaklığı da böyledir.

Harbler niçin ebediyete sürmezler de muayyen şartlarm tahakkukundan sonra biterler. Çünkü bazı stratejik hareketlerin sonucları artık bir daha değiştirilemiyecek kadar kat'i olur da onun için.

Akdeniz meselesinde de vaziyet aynidir. Eğer Mihver günün birinde bu denizin hakimiyetini eline geçirirse harbin Avrupa safhasını dahi onun alabildiğine uzatılması asla değiştiremez.

Bu sebeblerle Mihver karşısında Demokrat - Komünist cepheye terettüb etmekte olan vazifelerin kendi hesablarına pek hayati ehemmiyetleri haiz bulunduğu aşikârdır. Şimdi şöyle böyle mevcud farzolunan muvazenenin bazı stratejik hareketler neticesinde bozulması bu cihanşümul cidalin talihini tayin edecektir.

YUNUS NADİ

Parti Grupu içtimaı

Ankara 22 (Telefonla) — Meclis Parti Grupu umumî heyeti yarın haftalık içtimaını yapacaktır.

FERHAD İLE ŞİRİN

Şehir Tiyatrosu temsilleri
Tepebaşı DRAM kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
CEZA

Şark cephesinde harekât

(Baştarafı 1 inci sahifede)

sı bildiriyor:

Düşmanın kuvvetle tahkim edilmiş mevziler tuttuğu ve hücumlarımızı püskürtmek için bütün kuvvetlerini topladığı Maloyaroslavetz istikametinde, ordularımız anudane bir mukavemetle karşılaşmışlardır. Buna rağmen birliklerimiz Alman müstahkem mevzilerini tahribe ve düşmanı püskürtmeğe muvaffak olmuşlardır. Bazı noktalarda kuvvetlerimiz 4 ilâ 6 1/2 kilometre derinliğe kadar yaran gedikler açmışlardır.

Ruslar 100 köy aldılar

Moskova 22 (a.a.) — Tass ajansının bildirdiğine göre Sovyetler, Moskovanın cenub batısında Almanları yakından takibe devam etmektedir. Sovyetler, düşmanı çevirerek ve imha ederek şiddetli hücumlarına devam ediyorlar ve birbiri arkasından köyleri geri alıyorlar. Bir günde 100 köy geri alınmıştır. «T» şehri yolunda bilhassa şiddetli bir muharebe cereyan ediyor.

Almanların zayiatı

Moskova 22 (a.a.) — Sovyet haberler bürosunun bildirdiğine göre batı cephesinde dört gün içinde on bin Alman asker ve subayı öldürülmüştür. Volokolamsk için yapılan çarpışmalarda Sovyet kıt'aları 73 tank, 90 top, 577 vagon ve 35 traktör ele geçirmişlerdir. Diğer taraflarda alınan malzeme 360 tank, 518 top, 3059 vagondur.

Bir Alman ajansına göre cephenin vaziyeti

Stokholm 22 (a.a.) — Telemondial ajansının hususi muhabiri şunları öğrenmiştir:

1 — Schlusselburg bilfiil muhasara altındadır.

2 — Leningrad cephesinde Sovyet tazyiki artmaktadır.

3 — Merkez cephesinde Kalininden Volokolamsk, Mojaisk, Maroyaroslavetz, Kaloga ve Orel'e doğru düz inebilecek bir hat takib etmektedir.

Voroşilof şark ordusu başkumandanı olmuş

Hsinking 22 (a.a.) — D. N. B.:Mahallî mahfillerde dolaşan bir şayiaya göre Mareşal Voroşilof Uzakşarktaki Sovyet ordusunun başkumandanlığına tayin edilmiştir.

Kuantung ordu mahfillerinde kaydedildiğine göre bu haber teeyyüd ettiği takdirde Mareşala bu orduyu tensik etmek vazifesi de verilecektir.

İzmirde bir polis arkadaşını yaraladı

İzmir 22 (Telefonla) — Dün gece bir karakol içinde polis Halil, arkadaşı Ahmed Nuriyi vurmuştur. Hâdise devriyenin gelişlerini müteakib çıkan bir münakaşadan ileri gelmiş ve Halil beş el ateş etmiştir. Ahmed üç yara almıştır. Vaziyeti ağırdır. Halilin attığı kurşunlardan biri, o gece karakolda yatmakta olan kendi oğlu 12 yaşındaki Ziyayı da hafifce yaralamıştır. Halil yakalanmıştır.

Foto Magazin

Bu güzel salon mecmuasının yeni nüshası maruf muharrirlerin makalelerile intişar etmiştir. Tavsiye ederiz.

Konferans

25 ilkkânun perşembe günü 18 de Beyoğlu Halkevinde muharrir Refik Ahmed Sevengil tarafından romancının tahlili mevzulu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Acı bir kayıb

Mülga meclisi tetkikatı şeriye azasından ve Trabzon ağırceza azalığından mütekaid ve Marmara stadyo müdürü Bay Cemilin pederi Tevfik Yumlu rahmeti rahmana kavuşmuştur.

Cenazesi bu günkü salı günü saat 12 de Cihangir, Altınbilezik sokak Keşişoğlu apartımanından kaldırılarak cenaze namazı Ağa camiinde kılındıktan sonra Feriköy mezarlığındaki makberi mahsusuna defnedilecektir. Mevlâ rahmet eylesin.

Şimalî Afrikada harekât

İngilizler Bingaziye yaklaştı

Motörlü bir keşif kolu da Trablusgarba girdi

Londraya göre, Mihver kıt'alarında dağılma alâimi başlamış

Kahire 22 (a.a.) — Ortaşark İngiliz tebliği: Dün akşam Cebeliaktarın içinde ve cenubundan ilerliyen akıncı kollarımız Bingazinin doğusunda himaye mevzileri tutan düşmanı püskürtmekte idi. Zor hava şartlarına rağmen hava kuvvetlerimiz Sirte körfezi sahili boyunca yollarda düşman motörlü taşıt topluluklarına karşı şiddetli hücumlarda bulunmuş ve iyi neticeler elde etmiştir.

İngiliz kıt'aları Trablusa daldılar

Nevyork 22 (a.a.) — Kahireden Associated Press'e bildiriliyor:

Resmen haber verildiğine göre, motörlü İngiliz keşif kolları, Trablusa girmişler ve 240 kilometre mesafeye kadar sokularak bir tayyare meydanında Mihverin 24 tayyaresini tahrib etmişlerdir. Düşman garnizonu imha edilmiştir.

Alman tebliği

Berlin 22 (a.a.) — Resmî tebliğ:

Şimalî Afrikada geniş ölçüde harekât haberi verilmiyor. Hava muharebeleri esnasında 7 İngiliz avcı tayyaresi düşürülmüştür.

Berlin, geri çekilmeyi kabul ediyor

Berlin 22 (a.a.) — Telemondial: Libyadaki Alman ve İtalyan kıt'aları evvelce hazırlanan plân mucibince düşman taarruzlarını geri püskürttükten sonra kendilerini kurtarmağa muvaffak olmuşlardır.

İtalya yeniden asker topluyor

Londra 22 (a.a.) — Bassler Nachrichten gazetesinin Roma muhabiri İtalyada yeni sınıfların silâh altına alınacağını bildirmektedir.

Mihver kıtaatı dağılma devresinde mi?

Londra 22 (a.a.) — Londranın salâhiyettar askerî mahfillerinde hasıl olan kanaate göre Rommel, Derne ile Mekili arasında bir durma devresi geçiremiyecektir. Çünkü İngiliz kuvvetleri bütün mevzilerin arkasında bulunmaktadırlar. Kovalama sür'atli olmuştur ve Mihver kuvvetleri arasında dağılma alâmetleri belirmiştir. Bardia müdafileri İngiliz topçu ateşinden pek müteessir olmuşlardır.

İtalyan tebliği

Roma 22 (a.a.) — İtalyan tebliği:

Bingazi cebelinde mevzii mahiyette çarpışmalar cereyan ederken kıt'alarımızın yeni hedeflere doğru muntazam yürüyüşü devam etmektedir.

Düşman, Bardia mevzilerini keşif topçu ateşile dövmüş ve Sollum müstahkem mevzilerine hücum etmişse de netice alamamıştır. Başlangıcda düşman tarafından işgal edilen bir ileri mevzi kıt'alarımız tarafından geri alınmıştır.

4 bin Alman, 6 bin İtalyan esiri Mısırda

Kahire 22 (a.a.) — Cumartesi günü kamyonlara bindirilmiş düşman piyade kuvvetlerinin Bingazinin cenubunda geri çekildiklerinin görülmesi Rommel'in Bingazi limanının müdafaası için Alman piyadelerini feda etmek niyetinde olmadığını göstermektedir.

6 bin İtalyan ve 4 bin Alman esirinin bir üsse getirildiği Kahirede söylenmektedir.

Hadiseler Arasında FELEK

Enerji israfına mahal vermiyelim!

Belediyenin çabuk ve keskin bir kararını bekliyorum: Taksilere dair.

Biliyoruz ki; taksilere verilen benzin tasarruf zorundan dolayı büyük nisbette kısılmıştır. Evvelce hiç bir kayda tâbi olmadan şehirde istediği gibi yolcu taşıyan taksiler, şimdi iki günde üç şişe gibi az bir benzin alabildikleri için, taşıdıkları yolcu ve kestikleri kilometre çok azalmış bulunuyor.

Halbuki her gün, her akşam, her tarafta içinde bir veya iki yolcu ile gelip geçen taksilere rastgeliyoruz. Bu günkü şartlar altında bir taksinin içinde bir iki kişilik bile boş yer olduğu halde seyrüsefer etmesi tasarruf fikrile taban tabana zıd bir şeydir.

Bugün Avrupanın bir çok memleketlerinde artık taksiler hususi nakil vasıtası olmaktan çıkmıştır. İçinde -velevki bir kişilik- boş yeri olan taksi oraya başka bir yolcu almıya ve içeridekiler de buna eyvallah demiye mecburdurlar. Bu usulü hemen bizde de tatbik etmeliyiz. Hasta ve tek kadın gibi tedirgin edilmemek lâzım gelen yolcular taşıyan taksiler istisna edilerek geri kalanı konacak bir usul dairesinde boş yer oldukça başka yolcu almıya mecbur tutulmalıdırlar.

Bu günkü vaziyette taksiler taşıyabileceklerinin belki yarısını taşıyorlar. Geri kalan enerji hedroluyor. Belediyenin bu yolda derhal harekete geçmesini bekliyoruz. Böylelikle hem taksi ücretlerine yapılan zamlar halka daha az nisbette düşer, hem de daha çok yolcu taşınmış olur.

B. FELEK

1941 yılı bütçesi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

başlamıştır. Bugünkü toplantıda Ziraat Bankasının 1940 yılı çalışmaları ve bilânçosu tetkik edilmiş ve bu hususta hazırlanan rapor ve bankanın 1940 bilânçosu tasdik edilmiştir.

Rapora göre yabancı kaynaklarda 18 buçuk milyon ve zirai plâsmanlarda da 8 milyon 130 bin liralık bir artış görülmüş ve bankanın 52 yılın faaliyeti içinde 1940 senesi kâr neticelerinin en fazla semere vereni olduğu görülmüştür Rapora göre, bankanın muamele hacmi 6 buçuk milyar lirayı aşmış, geçen yıl mevduatı da bir evvelki seneye nazaran yüzde 19 nispetinde artarak 116 milyon lirayı geçmiştir.

Yerli ve ecnebi bütün bankalar mevduat yekûnu 335 milyona baliğ olduğuna göre, Ziraat Bankasındaki mevduatın en yüksek mevkii işgal ettiği raporda tebarüz ettirilmiştir. 15 senelik taksite bağlanan 20 küsur milyon liralık ziraî alacağın 1940 nihayetine kadar geçen beş sene zarfında 7 milyonu tahsil edilmiş, bu tahsilât da yeni kredi olarak gene zürraa verilmiştir. Devlet işlerine tevassut suretile bankanın ifa ettiği munzam vazifelerle piyasa müdahaleleri de muvaffakiyetli olmuş, bankanın bu gibi mubayaalar için tahsis ettiği para yıl sonunda 12 milyon lirayı geçmiştir.

Bir hamiyet sahibine teşekkür

Ürgübün Mustafapaşa köyü öğretmen ve muhtarından aldığımız mektubda köy okuluna 150 lira kıymetinde kitab, defter ve saire teberru eden Üsküdarda Bizim sinema sahibi Hüseyin Perker'e teşekkür edilmektedir.

Teşekkür

Anamız Aliye Erkök'ün cenazesine gerek bizzat gelmek, gerekse mektub ve telgrafla taziyetlerini bildirmek suretile yasımıza iştirak etmek lûtfunda bulunan muhterem zevata ve dostlarımıza derin teşekkürlerimizi sunarız.

Salâhaddin Erkök ve ailesi

***

Yuvamızın müşfik nâzimesi olup emri celili hakka icabetle aramızdan ayrılan Fatma Banu'nun cenazesine gelmek, telgraf ve mektubla teessürümüze iştirak etmek suretile lûtûfta bulunan zevatı kirama, muhterem dost ve komşularımıza, hısım ve akrabamıza şükran borçlarımızın edasına değerli gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Eşi: Hafız Feyzi Gönen, kızları: Şahende Vulkan, Atufet Olgaç, Damadları: Mehmed Emin Vulkan, Hakkı Olgaç.

***

Kısa bir rahatsızlığı müteakib vefat eden aile reisimiz Necati Pankoğlunun cenaze merasimine iştirak etmek ve bizzaat veya tahriren bizleri teselli eylemek lûtfunda bulunan akraba, dost ve arkadaşlarına ayrı ayrı teşekkür acımız mâni olduğundan gazetenizle teşekkürlerimizin iblâğını dileriz.

Eşi Adile ve oğlu Enis Pankoğlu

***

Ailemi tutulmuş olduğu hâd apandisitten yüksek bir bilgi ve büyük bir ihtimam ile ameliyat ederek kurtaran Cerrahpaşa hastanesi birinci hariciye kliniği başasistanı doktor operatör Ziver Mestçiye ve hastane hemşirelerine gazeteniz vasıtasile şükranlarımızın arzını rica ederim.

Yüksek ziraat mühendisi
O. Tarık Alisbah

Mevlid

Fenni gözlükçü Bay İsmail Hakkı Harun merhumun vefatının kırkıncı gününe tesadüf eden yirmi dört birincikânun çarşamba öğle namazını müteakib Beyazıd camiinde mevlid okunacağından kendisini tanıyanların teşrifleri rica olunur.

Yalova Kaplıcaları
OTEL TERMAL
ve
TERMAL BANYOLARI
25 birincikânundan itibaren açıktır.
Otel, Restoran ve Banyolarda Kalorifer vardır.
Yalova İskelesinde Kaplıcalara aid
Hususî Otobüs Mevcuddur.
(11238)

Şen, şakrak ve dilber yıldız
DEANNA DURBİN'in
En son yarattığı ve bu hafta
SÜMER Sinemasında
Bütün rekorları kırarak büyük muvaffakiyet kazandığı
BAHAR RESMİ GEÇİDİ
Güzel film BİR HAFTA DAHA gösterilecektir.

Bu akşam SARAY Sineması
İstisnaen ve HOLLYWOOD'un en güzel yıldızları ve zarafet kraliçeleri
Anne SHERIDAN ve Helen PARRISH
in şerefine olarak
KARNAVAL KRALİÇESİ
Emsalsiz genclik ve sonsuz neş'e ve şetaret filmini takdim ediyor.
EĞLENEN ve SEVEN SPORCU GENCLİK... BÜYÜK SKİ MÜSABAKALARI... KARLAR ALTINDA DANS..
Zamanımızın ve bütün gencliğin filmi.

«BÜYÜK VALS», «AY DOĞARKEN», «BALALAYKA» gibi her sene bayram haftasında daima EN GÜZEL filmini takdim eden Kurban bayramı şerefine muhteşem sinema müsameresi olarak önümüzdeki PAZAR günü AKŞAMI son senelerin en çok okunan romanı ve sinemacılık dünyasının ŞAHESERİ
MELEK SİNEMASINDA
REBEKA
Baş rolde:
Laurence OLIVIER ve Joan FONTAINE
Numaralı koltuklar şimdiden satılmaktadır.
DİKKAT : Senenin en büyük muvaffakiyeti olan VATERLO KÖPRÜSÜ
Sinemamızda PAZAR günü akşamına kadar devam edecektir.

BU AKŞAM
İPEK SİNEMASINDA
Amerika çöllerinin ölüm vâdilerinde SİLÂHIN KANUN, KANUNUN KUVVET olduğu iptidaî devirlerde yaşamış
ÇILGIN SÜRÜCÜ
nün EĞLENCELİ olduğu kadar MÜTHİŞ MACERALARI. Baş rollerde:
Wallace BERRY – Leo CARILLO – Anne BAXTER
Bugün matinelerde son defa olarak VATERLO KÖPRÜSÜ
TÜRKÇE SÖZLÜ nüshası

KİRALIK APARTIMAN
Boğaz ve Marmara üzerine emsali az bulunur bir nezareti olan beş odalı, Taksime çok yakın konforlu bir apartıman devren kiralıktır. Cihangirde Güneşli sokakta 39 No.lı Nuri Demirağ apartımanı 6 No.ya müracaat. (Asansör vardır.)

BULMACA

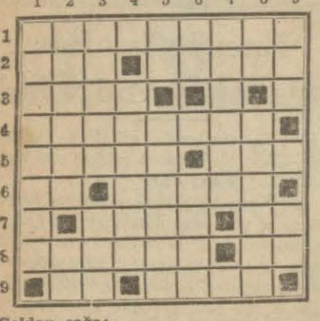

Soldan sağa:

1 — «Çok şükür» karşılığı mürekkeb bir tâbir. 2 — Caka, usul esası. 3 — Muvafakat. 4 — Müze olan bir cami. 5 — Umumi, evin kısımlarından. 6 — Bir hayvan, Macaristanda bir dağ silsilesi. 7 — Bir kuş, sıfat edatı. 8 — İman eden, arkadaş. 9 — Oturulan yer, Fransada bir şehir.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Japonların intihar usulü. 2 — Sıhhatte olmak, soru edatı. 3 — Terazi, kâğıd saplı kibrit. 4 — Kimyevi bir madde. 5 — Eski harb silâhlarından, vukuu mümkün. 6 — Nota, Avrupada bir nehir. 7 — İtalyan bayı. 8 — Bir musiki âleti, mahkemelerin dağıttığı şey. 9 — Rütubet, çalışma ile yapılabilir.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	P	İ	R	İ	N	Ç	U	N	U
2	A	C	İ	B	E	■	M	A	Y
3	S	A	K	A	■	A	K	İ	M
4	İ	B	E	R	İ	K	■	L	A
5	F	E	S	E	■	E	T	E	K
6	İ	T	■	■	O	V	A	■	■
7	K	■	D	İ	N	■	L	Ü	P
8	■	K	Ö	K	■	B	E	Y	İ
9	T	A	L	İ	S	E	B	E	P

BORSA

İstanbul Borsasının 22/12/941 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5,22
Nevyork — 100 Dolar	132,20
Madrid — 100 Pezeta	12,89
Stokholm — 100 İsveç Kr.	30,8875
Esham ve Tahvilât	
%7½ 933 Türk Borcu tranş 3	23,25
Sivas - Erzurum 2-7	19,80
Merkez Bankası	136,50
İzmir Esnaf ve Ahali Bankası	5,—

HERODOT TARİHİ

Büyük muharririmiz Ömer Rıza Doğrulun tercüme ettiği bu mühim eser, Kanaat Kitabevi tarafından mükemmel şekilde neşredilmiştir.

«Tarih Babası» adile meşhur olan Herodot'un ortaya koyduğu hakikat ve rivayetler, bütün tarih ilminin esasını teşkil eder. Binaenaleyh muallim, talebe ve münevver, tarih öğrenmek istiyen herkes, her şeyden evvel Herodot'un tarihini okumalıdır.

Bulana mükâfat

Bu ayın yirminci cumartesi günü Sıraselvilerde Alman hastanesile Taksim bahçesi arasında ve bahçe dahilinde plâtin üzerine taşlı kıymetli bir kol saati düşürülmüştür. Eski bir hatıra olan bu saati bulan memnun edilecektir. Cihangirde Akarsu yokuşunda Gündüz apartımanında (3) numaralı daireye getirmeleri insaniyet namına rica olunur.

TECRÜBELİ

DADI ARANIYOR

Bir aylık bir çocuğa bakacak tecrübeli bir dadı acele lâzımdır. Taksim Bahçesi karşısında İnkılâb Aprt. 1 No.ya müracaat

Bahçe Mimarı

Mevlûd Baysal

Dördüncü Vakıf han dördüncü kat. 18 No. Telefon: 23426

Telgraf adresi: Mim Baysal İstanbul

Büyük şehir ve kasaba parkları; Anıt, meydan, çocuk parkları ve villâ bahçeleri için modern proje ve plânlar hazırlar; keşifnameler tanzim eder. Projelerin arazide tatbikatını deruhte ve taahhüd eder. Büket, nişan sepeti ve çelenkler için yapılan siparişler süratle hazırlanır.

Çiçek, sebze tohumları; fide ve fidanlar; süs., meyva ağaç ve ağaççıkları; bahçe alât ve edevatı ve ehliyetli bahçıvanlar gönderir.

MARAŞTA

Duvar ve ceb takvimlerini ve muhtıra defterlerile yılbaşı piyango biletlerini Cumhuriyet gazetesi bayii M. Şenoldan tedarik ediniz.

ZAYİ — Tatbik mührümü kaybettim. Yenisini çıkarttım. Eskisinin hükmü yoktur.

Gedikpaşa caddesi No. 100
Ebru Maraşlıyan

BÜRO İŞLERİNDE tecrübe görmüş, muhasebeden anlar, türkçesi kuvvetli, yazısı güzel, seri daktilo yazan ve referans verebilen BİR GENÇ münasib bir iş aramaktadır. (Z.D.) rumuzile 176 posta kutusu adresine acele yazılması.

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

REKLÂM DEĞİL, HAKİKAT :

Yurdumuzun her köşesinde dürüstlüğü, ucuzluğu ve bol çeşidlerile tanınmış:

Asrî Mobilya Mağazasını

gezmeden ve bir fikir almadan başka yerden mobilya almamalarını tavsiye ve mutlâka salonlarımızı gezmelerini rica ederiz. Bilhassa İngiliz karyolaları ve Avusturya sandalyeleri mevcuddur.

İstanbul, Rızapaşa yokuşu, No. 66 AHMED FEVZİ
Tel: 23407.

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

İdaremiz motörlü trenlerinin elektrik tesisatının işletme ve tamirinde çalıştırılmak üzere beş elektrik ustası alınacaktır. İmtihandaki muvaffakiyet derecelerine göre birinci sınıf ustalığa kadar derece ve ayda yüz liraya kadar ücret verilecektir. Bir senelik staj müddetini muvaffakiyetle bitirenler tescil ve 3173 No. kanun dahilinde terfi ettirilir.

Aranılan şartlar:

1 — San'at okulu mezunu olmak,
2 — Askerliğini yapmış bulunmak,
3 — Röleli, komplike ve ince elektrik işlerinde çalışmış olmak,
4 — «3» te anlatılan şekildeki tesisata aid şemaları anlıyabilmek ve tesisattan şema çıkarmak,
5 — Bobin sarmasını bilenler tercih olunur.

Talib olanların kısa hal tercümesi, istida ve bonservis suretlerile 4/1/942 gününe kadar zat işleri müdürlüğüne müracaatleri ve bilâhare adreslerine bildirilecek yerde ve günde imtihana gelmeleri lüzumu ilân ounur. «9378» (11164)

SÜMER BANK
Yerli Mallar Pazarları
Müessesesi Müdürlüğünden:
Hallaçaltı Pamuğu Müzayedesi
İlân Tashihi

23/12/941 cuma günü münakasası yapılacağı ilân edilen 89 ton pamuğun münakasası 23/12/941 salı günü yapılacağı yazılması lâzım gelirken 23/12/941 cuma günü yazılmış olmasından tashihen ayni şeraitle müzayedenin 23/12/941 salı günü yapılacağı ilân olunur.

İçel Vilâyeti Daimî Encümeninden :

Mersin - Silifke yolunun 41 + 740 — 71 + 485 Klm.leri arasında 6026 metrelik şose inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli 12049,03 lira olup muvakkat teminatı 903,68 liradır.

Eksiltme 8/1/942 perşembe günü saat 16 da Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Bu işe aid mesaha ve keşif hulâsa cetveli, silsilei fiat cetveli, şose ve ocak grafiği, hususî ve fennî şartname, şose ve köprüler fennî şartnamesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, eksiltme şartnamesi ve mukavele projesi Nafıa Müdürlüğünde görülebilir.

Taliblerin eksiltmeye girebilmesi için tatil günleri hariç üç gün evvel Vilâyet Nafıa Müdürlüğünden alacakları ehliyet vesikasile Ticaret Odası vesikasını ve muvakkat teminatlarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona makbuz mukabilinde vermiş olmaları lâzımdır.

Postada husule gelecek gecikmelerden dolayı mazeret kabul edilmez. (11369)

BAYRAM ve YILBAŞI MÜNASEBETİLE
GÜZEL BİR FIRSAT VE DEĞERLİ BİR HEDİYE
ARJANTE TİLKİ
Mağazasında: Muhterem müşterilerini memnun edecek derecede muhtelif renklerde
KÜRK MANTOLAR
TAKSİTLE SATILMAKTADIR
Adres: Mahmudpaşa No. 137, Teşhir salonu İrfaniye sokak No. 5
Taşra siparişleri kabul olunur.

Türk Hava Kurumu Develi Şubesinden:

Bu sene kurban bayramında Develi şubemizce toplanacak kurban derileri 26 birincikânun 941 tarihine raslıyan cuma günü açık arttırmaya konularak ve peşin para ile satılacağından isteklilerin pey sürmek ve şartnamesini görmek üzere Develi Şubesine müracaatleri ilân olunur. (11341)

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları
Müessesesi Müdürlüğünden :

Aşağıda evsafı yazılı 7 birinci sınıf döküm kalıbcısı ile boru tesisatı işleri için bir borucu ustabaşısı alınacaktır.

Aranılan evsaf:

1 — Kalıbcı ustalarının döküm işlerinde çalışmış olmaları ve döküm kalıblarını yapabilecek ehliyette bulunmaları lâzımdır.
2 — Borucu ustabaşısı, her nevi boru tesisatından ve projesinden anlıyacaktır.
3 — San'at mektebi mezunu olanlar tercih edilecektir.
4 — Taliblerin askerliklerini yapmış olmaları ve 941 askerlik ihtiyat yoklamalarını nüfus kâğıdlarına kaydettirmiş bulunmaları şarttır.

Verilecek ücret:

Müessesemizde yapılacak imtihan ve tecrübede gösterecekleri ehliyete göre borucu ustabaşısına 140 liraya kadar aylık ve kalıbcı ustalarına da 5 liraya kadar yevmiye verilecektir.

İsteklilerin aşağıda yazılı vesaikle birlikte en geç 30/12/941 tarihine kadar Karabükte müessese müdürlüğüne bizzat müracaatleri ilân olunur.

1 — Nüfus kâğıdı (941 askerlik yoklamasını havi),
2 — Polis iyi hal kâğıdı,
3 — Tahsil vesikası,
4 — Hizmet vesikası,
5 — Bir boy, sekiz vesikalık fotograf. (11145)

Millî Müdafaa Vekâletinden :
Askerî Muallim Alınıyor

1 — Askerî orta okul ve liseler için aşağıdaki şartları taşıyanlardan lüzumu kadarı askerî muallim sınıfına naklolunacaklardır.
İsteklilerin aşağıda yazılı vesikaları birer dilekçe ile 15 ikincikânun 942 tarihine kadar Ankarada M. M. V. Askerî Liseler Müfettişliğine göndermiş olmaları lâzımdır:
a) 1455 numaralı askerî memurlar kanununda yazılı şartları haiz olmak,
b) Üniversite veya fakültelerin öğretmenlik yapmağa salâhiyetli şubelerinden mezun olmak,
c) Yedek subaylık vazifesini yapmış bulunmak,
d) Yaşı nüfus kaydına göre 40 tan yukarı olmamak,
e) Sağlık durumları askerî öğretmen sınıfına nakle elverişli olmak «askerî heyeti sıhhiye raporile sağlanır»,
f) En az on beş sene hizmet edeceğini taahhüd etmek.
2 — Dilekçelere bağlanacak vesikalar şunlardır:
a) Tasdikli okul diploması sureti,
b) Tasdikli nüfus hüviyet cüzdanı sureti,
c) Hüsnühal kâğıdı,
d) Noterlikçe musaddak ve on beş sene hizmeti kabul edeceğine dair taahhüd senedi,
e) Tam teşkilli As. heyeti sıhhiyeden sağlık raporu,
f) Fotoğraflı hal tercümesi.
3 — Şartları taşıyan isteklilerden diğer vekâletler emrinde müstahdem bulunanların evvel emirde mensub oldukları vekâletlerin muvafakatlerini alarak bu muvafakatnameyi kâğıdlarına iliştirmeleri lâzımdır.
4 — Askerî öğretmen sınıfına naklolunacakların diğer devlet devairinde maaşla geçen hizmet müddetleri hesab edilerek sınıfları tesbit olunacaktır
5 — Askerî öğretmenlerin terfileri maaşça muadil oldukları subaylar gibi yapılır.

NOT: Edebiyat, felsefe, tarih ve coğrafya öğretmenine ihtiyacımız olmadığından bu zümreler için müracaat olunmaması. «1174» (1623)

Orman Koruma Genel K.
Satınalma Komisyonundan:

1 — «4000» dört bin aded kiliimin kapalı zarf usulile eksiltmesinde teklif edilen fiat komisyonca pahalı görülmüş olduğundan pazarlığa çevrilmiştir.
2 — Pazarlık 24/12/941 çarşamba günü saat on dörttedir. Şartnamesile nümunesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin 1254 lira teminatlarile birlikte belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. «9523» (11324)

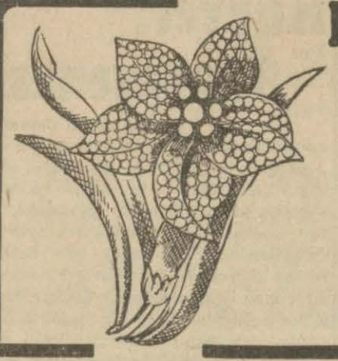

BAYANLAR ve BAYLAR

Müessesemizde daima KADIN ve ERKEK kol, ceb saatleri, masa, duvar saatleri, altın ve plâtin nişan yüzükleri, kıymetli taşlarla süslü ÇİÇEK ve PLÂKLAR ve yeni «Şevaliye» yüzüklerinin zengin çeşidlerini bulundurduğumuzu bildirmekle şeref duyarız.

Yılbaşı ve Bayramlık Hediyelerinizi
SİNGER Saat
Mağazalarından tedarik ediniz.

ADRES: İSTANBUL, EMİNÖNÜ No. 8.

İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	100,000	100,000
1	60,000	60,000
1	50,000	50,000
2	40,000	80,000
2	30,000	60,000
2	25,000	50,000
5	20,000	100,000
20	10,000	200,000
50	5,000	250,000
100	2,500	250,000
400	1,000	400,000
1000	500	500,000
4000	100	400,000
5000	50	250,000
50000	5	250,000
60584	Yekûn	3,000,000

ŞİŞLİ BULGAR HASTANESİNDEN:

8000 Ekmek
10000 Kilo inek sütü
1000 Kilo sığır eti
1200 Kilo koyun eti
Yumurta, bakkaliye, erzak, sebze, kömür, odun ve saire.

1942 senesi nihayetine kadar bir senelik ihtiyacı için yukarıda miktarları gösterilen erzak 30/12/941 tarihinde salı günü saat 15 te eksiltmeye konulacağından iştirak etmek istiyenlerin hastane idaresine müracaatleri ilân olunur.

Zayi

1 inci tümen, 1 inci topçu alayından almış olduğum terhis tezkeremi zayi ettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

325 doğumlu Ömer oğlu Ferid -Fatih

EN ŞIK VE EN SON
Viyana ŞAPKA modelleri
GÖSTERİLMEKTEDİR.
VİYANA MODASI - ŞAPKA SALONU
İstiklâl caddesi No. 180. Galatasaray Lisesi karşısında

Devlet Demiryolları
Umum Müdürlüğünden :

İdaremizde kurs ve staj görerek makinist ve başmakinist, teknik büro personeli ve fen memuru yetiştirmek üzere lüzumu kadar san'at okulu mezunu alınacaktır. Yapılacak kabul imtahnında gösterecekleri muvaffakiyete göre sanatkâr unvanile ayda yüz liraya kadar ücret verilecektir.

Bir senelik staj müddetini muvaffakiyetle bitirenler bir derece terfian maaşlı olarak tescil edilir ve müteakib kurslardaki muvaffakiyetlerine göre merkez, atölye ve depo teknik kadrosu dahilinde terfi ederler.

Aranılan şartlar şunlardır:

1 — Askerliğini yapmış bulunmak,
2 — Yaşı otuzu geçmemiş olmak,
3 — Ecnebi ile evli olmamak.

Talib olanların kısa hal tercümesi, istida ve bonservis suretlerile 4/1/942 gününe kadar işletme müdürlüğüne müracaatleri ve bilâhare adreslerine bildirilecek yerde ve günde imtihana gelmeleri lüzumu ilân olunur. «9375» (11165)

Bütün Türkçe Gazetelerin çıkmadığı günlerde
BAYRAMDA ÇIKACAK
KIZILAY Gazetesine
verilecek ilânlar için münhasıran İLÂNCILIK Şirketine müracaat edilmelidir.
Ankara caddesi — Kahraman Zade han. Telefon: 20094 - 20095.
İlân sahifesinde santimi 50 kuruştur.

Kütahya Vilâyetinden :

1 — Vilâyet Memleket hastanesine alınacak ameliyat masası, forbastör, elektrikli santirfuj, elektrikli etüv makinesi ve bermarı 11/12/941 tarihinden itibaren 30 gün müddetle ve 17/1/942 tarihine musadif cuma günü saat 15 te ihale kılınmak üzere açık münakasaya konulmuştur.
2 — Alınacak bu eşyaların umumunun bedeli muhammeni 3350 liradır.
3 — Taliblerin muhammen bedeli üzerinden yüzde yedi buçuk muvakkat teminat yatırmaları meşruttur.
4 — Daha fazla izahat almak ve şartnameyi görmek için her gün Dalmî Encümen kalemine müracaatleri ilân olunur.
5 — Mubayaa olunacak ameliyat masası ve sairenin şartnamesinden bir nüshası İstanbul Vilâyet Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne gönderilmiştir. İstekliler oraya müracaatla mezkûr şartnameyi görebilirler. (11368)

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,03 Orkestra
7,33 Müzik (Pl.)	19,00 Fasıl heyeti
7,45 Haberler	19,30 Haberler
8,00 Müzik (Pl.)	19,45 Serbest za.
8,15 Evin saati	19,55 Fasıl heyeti
8,30 Müzik (Pl.)	20,15 Rad. gazetesi
★	20,45 Müzik
12,30 Program	21,00 Ziraat ta.
12,33 Şarkılar (Pl.)	21,10 Müzik (Pl.)
12,45 Haberler	21,30 Konuşma
13,00 Şarkılar (Pl.)	21,45 K. Türk Mü.
13,30 Müzik (Pl.)	22,30 Haberler
★	22,45 Caz (Pl.)
18,00 Program	23,00 Kapanış.

«Radyo» mecmuası

Matbuat Umum Müdürlüğümüz tarafından on beş günde bir defa çıkarılmak üzere «Radyo» isminde bir mecmua tesis olunmuş ve ilk sayısı neşredilmiştir. Bu mecmua, birçok müesseseler tarafından çıkarılmakta olan dergiler arasında cidden büyük bir ihtiyacı karşılaması itibarile rağbete ve ayni nisbette şükrana lâyıktır. İci sade radyo neşriyatı noktasından değil, umumî kültür bakımından da çok istifadeli yazılarla doludur. Büyük kıt'ada 32 sahife olarak güzel bir kâğıda basılmış bulunduğu halde fiatı ancak on kuruştur. Bu kıymetli aile mecmuasını bütün Türk karilerine tavsiye eylerken neşriyat ve kültür sahamızda mütemadiyen yenilliklere ve umum istifadeye imkân hazırlıyan Matbuat Umum Müdürlüğümüzle Radyo Müdürlüğünü tebrik ederiz.

ANTEB FISTIĞI
İhracatçıları Birliği

7/1/942 çarşamba günü saat 15 te Anteb Fıstığı İhracatçıları Birliği senelik heyeti umumiyesi G. Anteb Bakır hanındaki dairei mahsusunda içtimaı akdedeceğinden o günkü toplantıda birlik azalarının hazır bulunmaları ilân olunur..

Umumi kâtiblik

RUZNAME:

1 — Bilânçonun tasdiki,
2 — Heyeti idare seçimi,
3 — Murakıb seçimi,
4 — Bütçenin tanzimi.

Üsküdar C. Müddeiumumiliğinden: 941/1865

Tayin edilen fiattan fazlaya makarna ve et satmak suretile Millî Korunma Kanununa muhalif harekette bulunduğu iddiasile maznun Üsküdarda Selimiye Kışla caddesinde 59 No. da bakkal Mustafa kızı Zehranın Üsküdar Asliye Ceza mahkemesince içra kılınan duruşması sonunda yirmi beş lira ağır para cezasile mahkûmiyetine ve 7 gün müddetle bakkaliye ve kasab dükkânlarının kapatılmasına karar verilmiş ve bu karar kat'ileşmiştir.

Bulana mükâfat

3968 No. lu kamyonun plâkası düşürülmüştür. Bulup Unkapanı Tekirdağ iskelesi odun deposu Haci Sabri Akın'a getiren memnun edilecektir. Aksi takdirde yenisi çıkarılacağından zayiin hükmü yoktur.

Sabri Akın

Adana Belediye Riyasetinden:

1 — Adana şehri içme su tesisatı için lâzım gelen 5 aded dalma tulumba kapalı zarf usulile ve 45 gün müddetle münakasaya çıkarılmıştır.
2 — Muhammen bedeli «25000» liradır.
3 — Muvakkat teminatı «1875» liradır.
4 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı Ankarada Dahiliye Vekâleti Beleediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden veya Adana Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünden «125» kuruş mukabilinde alabilirler.
5 — İhale 13/1/942 tarihine raslıyan salı günü saat 16 da Belediye binasında toplanacak Belediye Encümeni tarafından yapılacaktır.
6 — Münakasaya girebilmek için teklif mektublarının vesair evrakın ihaleden bir saat evvel Belediye Encümeni Reisliğine 2490 sayılı kanun mucibince makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla malûmat almak istiyenlerin Ankarada Dahiliye Vekâleti Beleediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğine veya Adana Belediye Fen İşleri Dairesine müracaatleri ilân olunur. (10360)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden:

Şubemizin muhtelif servislerinde 50 - 120 lira kadro tahsisatlı memuriyetlere bilimtihan memur alınacaktır. Bu münhallerden 50 - 100 lira tahsisatlı olanlara lise ve 100 - 120 liralıklara da yüksek mekteb mezunları bareme göre alabilecekleri ücretle tayin edileceklerdir. Aşağıdaki kabul şartlarını haiz taliblerin 25/12/941 perşembe günü saat 14 te yapılacak imtihana iştirak etmek üzere 24/12/941 akşamına kadar lüzumlu vesaikle birlikte şubemize müracaatleri ilân olunur.

Kabul şartları :

1 — En az lise veya buna muadil bir mekteb mezunu bulunmak,
2 — Askerlikle ilgili olmamak,
3 — Yaşı 18 den aşağı 40 tan yukarı olmamak, (11144)

Nazilli Hava Kurumundan :

Bu yıl kurban bayramında şubemiz tarafından toplanacak 9 - 10 bin raddesindeki yaş kurban derisi ve barsakları açık arttırmaya çıkarılmış verilen son pey lâyık had görüldüğü takdirde 25/12/941 perşembe günü saat 16 da şube binasında veya telgraf makine başında ihale edilecektir.

İsteklilerin şartnameyi İstanbul, İzmir, Aydın, Denizli Vilâyet, Uşak, Alaşehir, Ödemiş, Bozdoğan, Karacasu, Söke kaza Hava Kurumu şubelerile şubemizden her zaman görüp okuyabileceklerdir. (11372)

1 No. lı Dikimevi Müdürlüğünden:

Terzi ve makine ustası alınacaktır. İsteklilerin Eyübsultanda 1 No.lı Dikim Evi Müdürlüğüne müracaatleri. (11307)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü
İstanbul Başmüdürlüğünden :

Bayi ve eczanelerde satılan şişeli, saf, tuvalet, iyotlu, yakılacak ve cilâ ispirtolarile İnhisarlar kolonyalarından ellerinde mevcud bulunan bayi ve satıcılar şişe hacimleri göstermek şartile 24/12/941 çarşamba akşamına kadar en yakın İnhisarlar satış depolarına birer beyanname ile bildirmeleri ilân olunur. (11349)

DERİ, BARSAK ARTTIRMA İLÂNI
Türk Hava Kurumu İstanbul Vilâyet Şubesinden:

Kurban bayramında teşkilâtımız tarafından toplanacak kurban deri ve barsaklarının açık arttırmasına 17/12/941 çarşamba günü başlanmış ise de iştirak eden zevatça verilen fiat haddi lâyıkında görülmediğinden arttırma 24/12/941 çarşamba günü saat ona talik edilmiştir.

Taliblerin arttırma için mezkûr gün ve saatte Cağaloğlundaki şube merkezine ve şartnameyi görmek için de şube merkezine ve İstanbul Vilâyeti dahilindeki Hava Kurumu şubelerine müracaat etmeleri. (11206)

SÜMER BANK
Deri ve Kundura Sanayii
Müessesesinden:

1 — Fabrikamız içtimaî teşkilâtı işçi ve memurin lokantaları için tesbit edilmiş olan şerait dairesinde ve kapalı zarf usulile on beş kalem yiyecek maddesi mubayaa olunacaktır.
2 — Yiyecek maddelerinin cins, evsaf ve miktarına aid şartname salı ve cumartesi günleri öğleden evvel Sirkecide Köprülü handaki satış büromuzdan ve diğer günler Beykozda Müessesemiz merkezinden alınabilir.
3 — Talibler münakasanın tamamına veya bir kısmına iştirakte serbesttir.
4 — Tekliflerin 5/1/942 tarihine kadar Beykozda Müessesemiz Ticaret Şefliğine tevdi edilmesi veya posta ile gönderilmesi lâzımdır. Bu tarihten sonra gelecek teklifler nazarı itibara alınmaz.

SATILIK ÇAM TOMRUĞU
Devlet Orman İşletmesi Daday Revir Âmirliğinden :

1 — Ballıdağ bölge binası şosa kenarı deposunda istifte mevcud «2380» aded muadili «571.554» metre mikâb «çam tomruğu» açık arttırma ile satılacaktır.
2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcud ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesablanmıştır.
3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Ankarada Orman Umum Müdürlüğünde, İstanbul ve Kastamonu Orman Çevirge Müdürlüklerile Daday Orman İşletmesi Revir Âmirliğinde görülecektir.
4 — Tomrukların bir M3 muhammen bedeli «1570» kuruştur.
5 — İsteklilerin % 7.5 muvakkat teminat olan «3028» lirayı hamilen 9/1/942 cuma günü saat 14 te Daday Revir Âmirliğine müracaatleri. (11214)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

Hava Müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve traktör makinisti ve meydan ve yol inşaatına vâkıf ustalara ihtiyaç vardır.

Verilecek ücret miktarları yapılacak imtihanda gösterecekleri ehliyete göre 50 - 120 lira arasındadır. Taliblerin dileklerile Hava Müsteşarlığına müracaatleri. «9310» (11054)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Son anlaşma mucibince Almanyadan da alınabileceği ve her cins için ayrı ayrı fob ve sif fiatlarını gösterir tekliflerin 15/XII/941 tarihine kadar verilmesi lüzumu evvelce ilân olunan 153 kalem malzemeden bir kısmı için teklif alınamamış olduğundan bunlar hakkındaki tekliflerin kabul müddeti 31/12/941 tarihine kadar temdid edilmiştir.
2 — Taliblerin Kabataşta Levazım Müdiriyetine müracaatle listeyi tetkik ederek tekliflerini bildirilen tarihe kadar göndermeleri ilân olunur. (11322)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

D.D./201 No.lı tenzilâtlı eşya tarifesi 1/2/942 tarihinden itibaren kaldırılacaktır. Bunun yerine ayni tarihten itibaren ayni numara altında yeni bir tarife mer'iyete konulacaktır.

Yeni tarifede 1700 kilometreden fazla mesafeler için de tenzilât temin edilmiştir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. «9551» (11325)